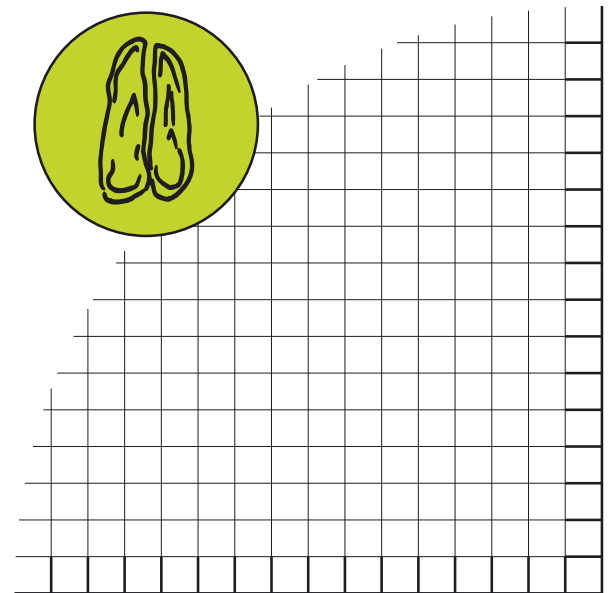
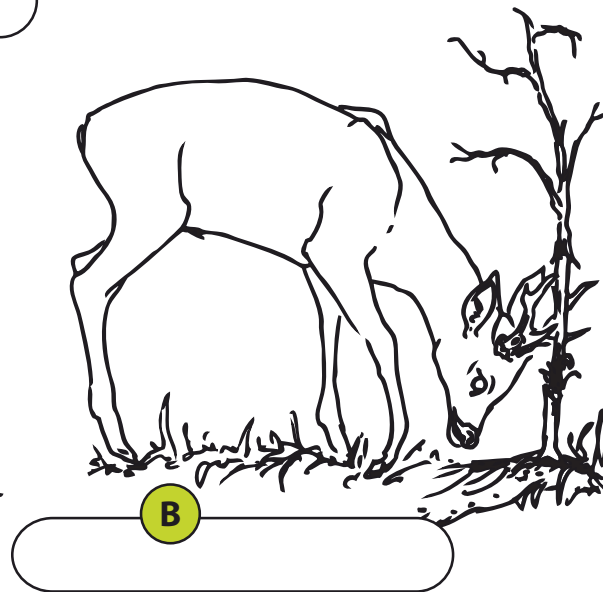
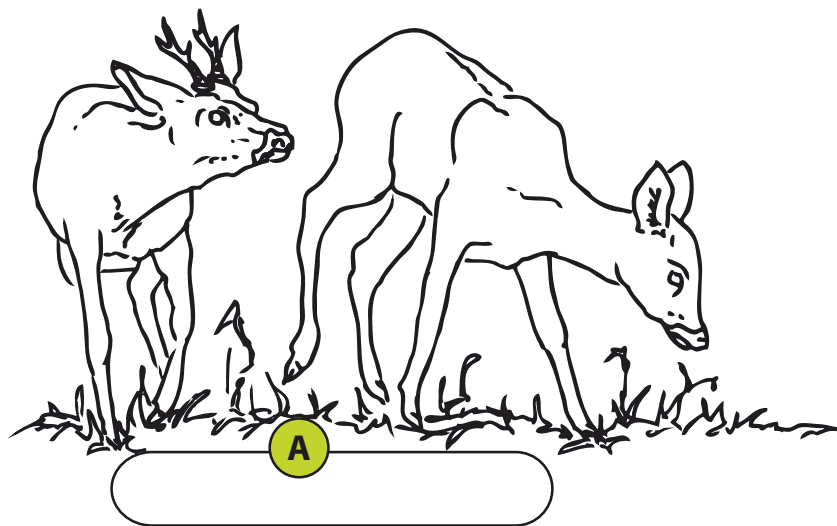
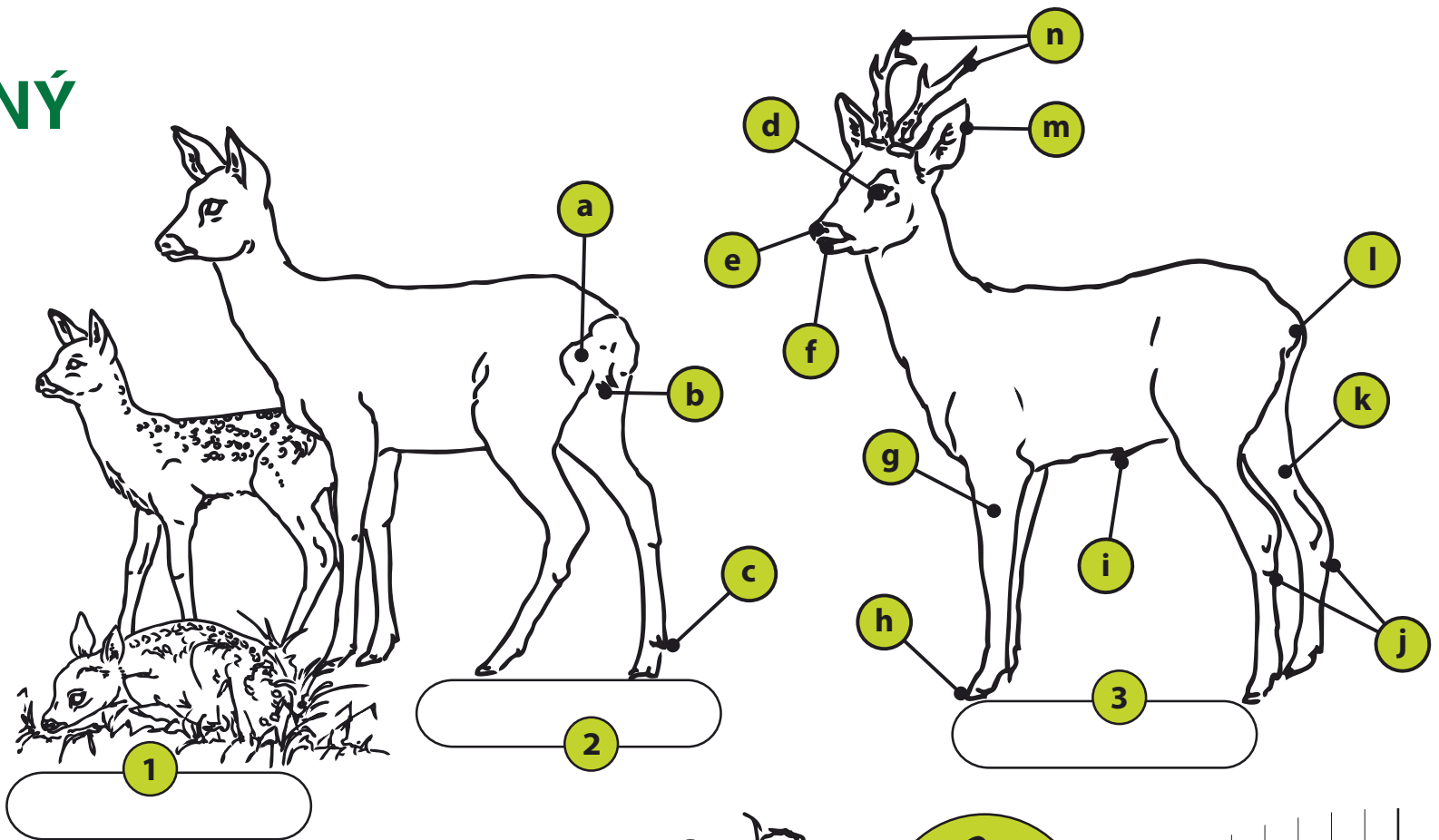

SRNEC OBECNÝ

- Pojmenuj samce, samici a jejich mládě.
- Popiš srnčí zvěř mysliveckou mluvou. Přiřaď písmenka z obrázku k odpovídajícímu názvu:

☐ parůžky	☐ paspárky
☐ zadní běh	☐ slechy
☐ přední běh	☐ větrník
☐ střípec	☐ zrcátko
☐ zástěrka	☐ kelka
☐ světlo	☐ pucky
☐ spárky	☐ svírák
- Zkus stručně popsat, co se odehrává na obrázcích A a B.
- Do mřížky překresli stopu srnce ve skutečné velikosti.
- Tvým posledním úkolem je obrázek hezky vybarvit.

PRASE DIVOKÉ

1 Pojmenuj samce, samici a jejich mláďata.

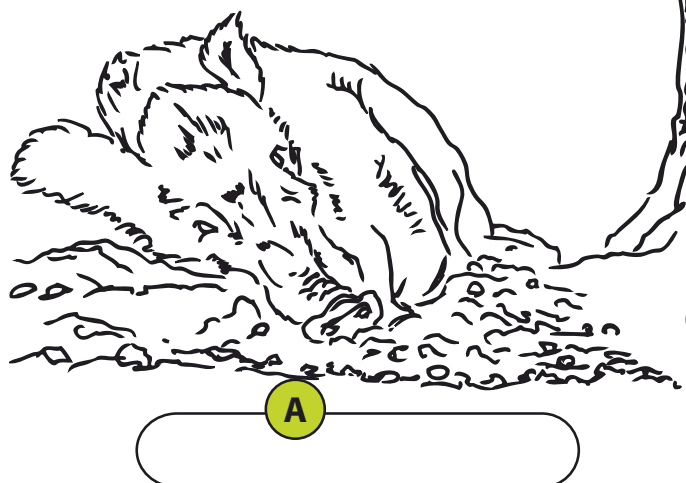
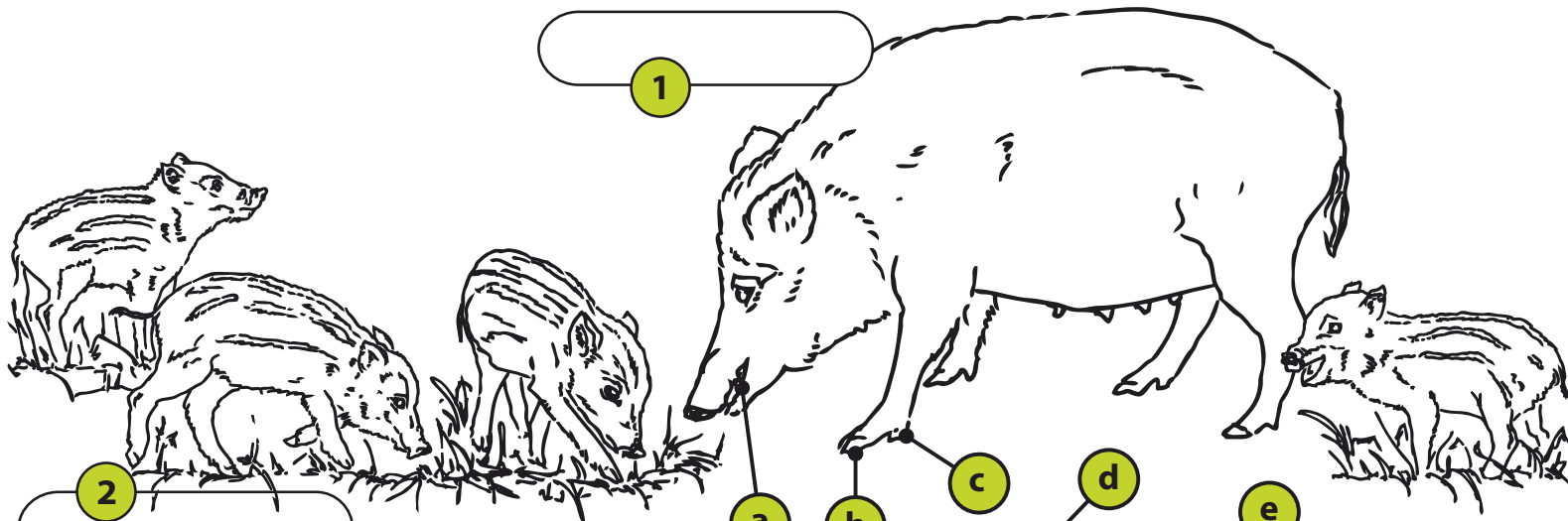
2 Popiš prase divoké mysliveckou mlovou. Přiřaď písmenka z obrázku k odpovídajícímu názvu:

☐ ryj	☐ paspárky
☐ zadní běh	☐ slechy
☐ přední běh	☐ pířko
☐ svířák	☐ zbraně
☐ střápec	☐ hřeben
☐ světla	☐ háky
☐ spárky	

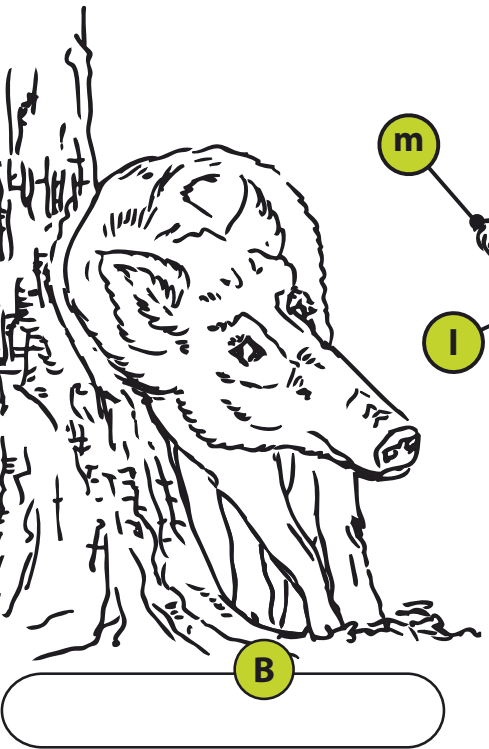
3 Popiš stručně dění na obrázcích A a B. Použij mysliveckou mlovu.

4 Do mřížky překresli stopu dospělého prasete ve skutečné velikosti.

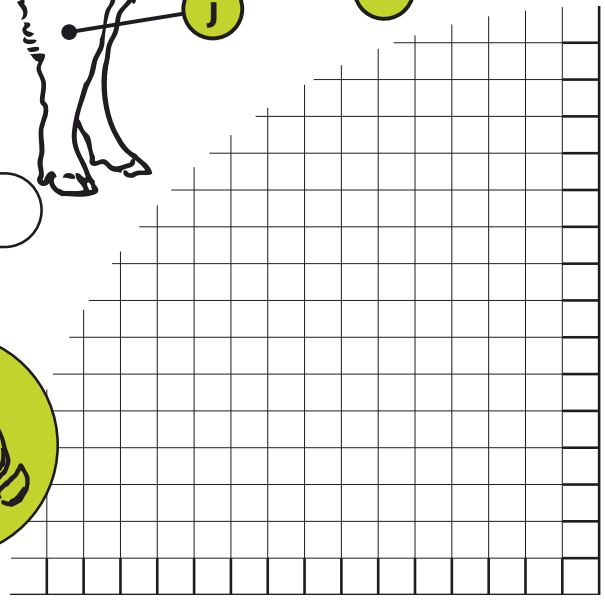
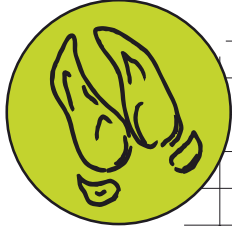
5 Tvým posledním úkolem je obrázek hezky vybarvit.

A

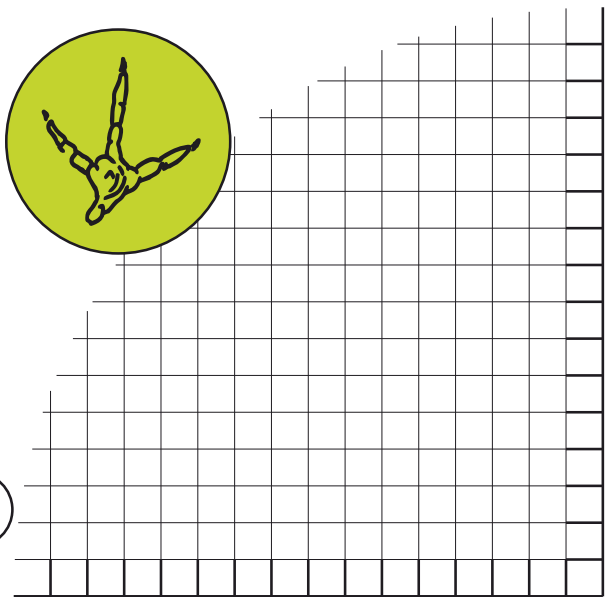
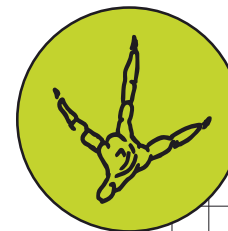
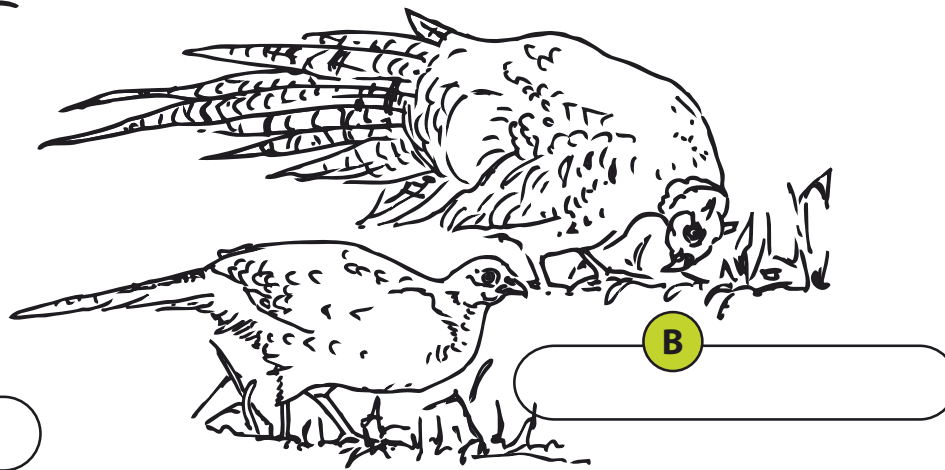
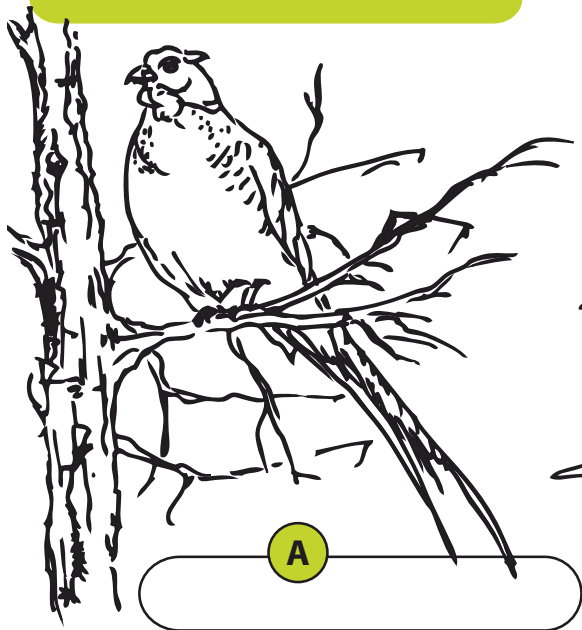
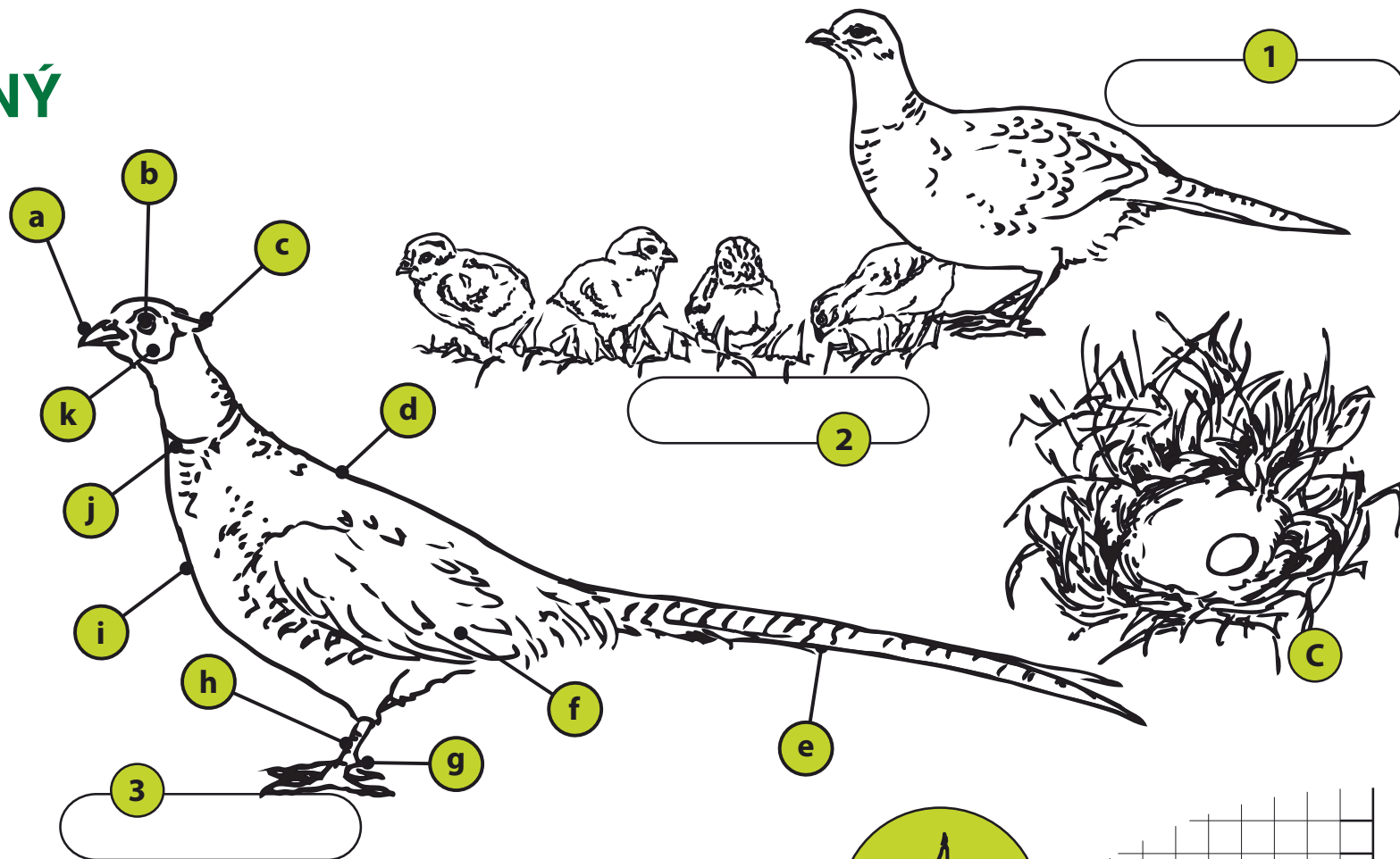
B

BAŽANT OBECNÝ

- Pojmenuj samce, samici a jejich mláďata.
- Popiš bažanta mysliveckou mluvou. Přiřaď písmenka z obrázku k odpovídajícímu názvu:

☐	ostruha	☐	obojek	☐	hřbet
☐	světlo	☐	peruť	☐	stoják
☐	klín	☐	poušky	☐	hrud'
☐	růžky	☐	klovec		
- Popiš stručně dění na obrázcích A a B. Použij mysliveckou mluvou.
- Do mřížky překresli bažantí stopu ve skutečné velikosti.
- Dokresli do hnízda správný počet bažantích vajíček.
- Na závěr si můžeš obrázek hezky vybarvit.

KOROPTEV POLNÍ

1 Na obrázcích 1-3 označ samce, samici a jejich mláďata.

2 Pojmenuj mysliveckou mluvou části těla koroptve polní. Přiřaď malá písmenka z obrázku k odpovídajícímu názvu:

☐ krovky	☐ světlo
☐ zlatá pířka	☐ klovec
☐ poušky	☐ podkova
☐ prsty	☐ stoják
☐ tatrček	☐ hruď

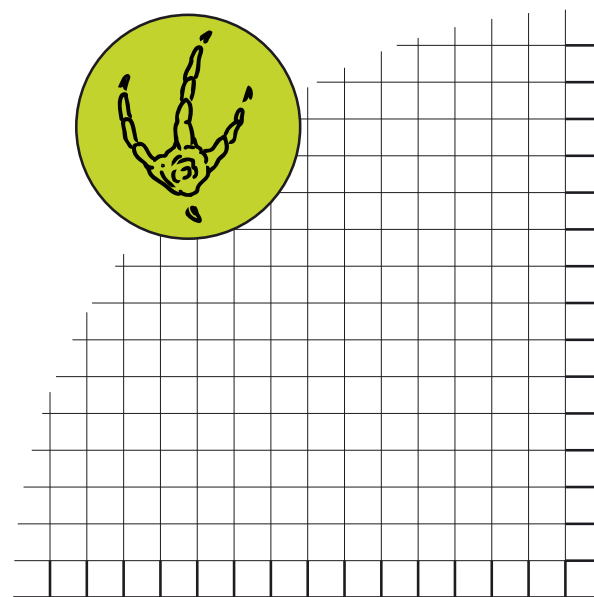
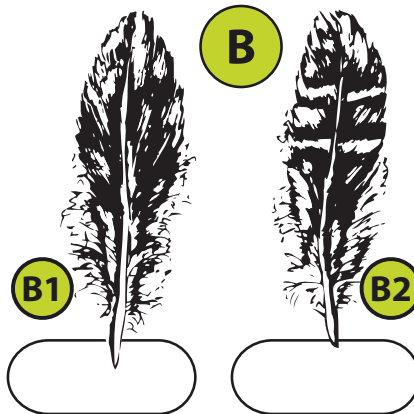
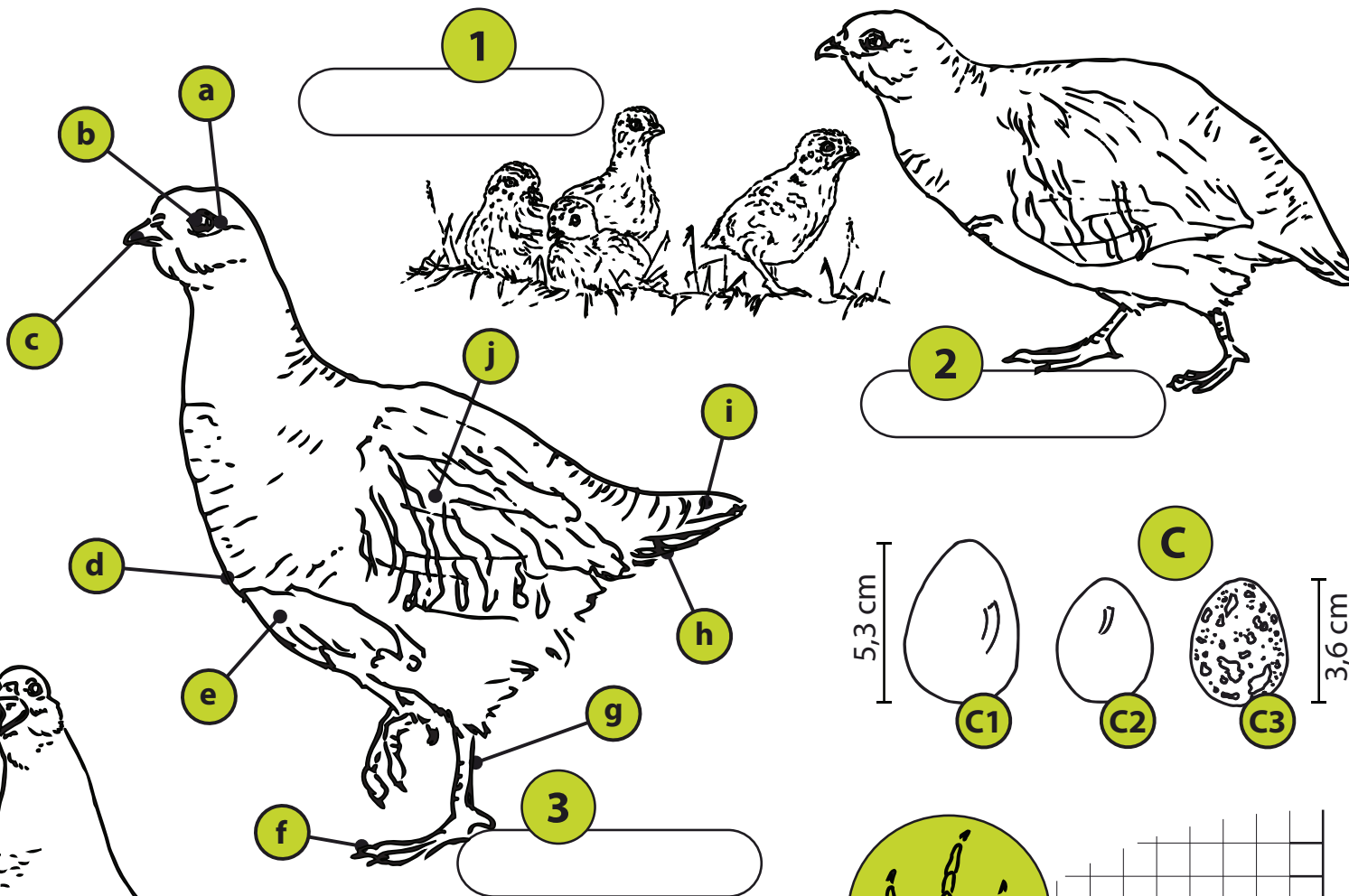
3 Stručně popiš dění na obrázku A.

4 Na obrázku B jsou pířka křídelních krovek. Urči, které pířko patří samci a které samici.

5 Které vajíčko je koroptví? Je na obrázku C1, C2 anebo C3?

6 Do mřížky překresli stopu koroptve ve skutečné velikosti.

7 Na závěr si můžeš obrázek vybarvit.

KACHNA DIVOKÁ

1 K obrázkům 1-3 doplň označení pro samce, samici a jejich mláďata.

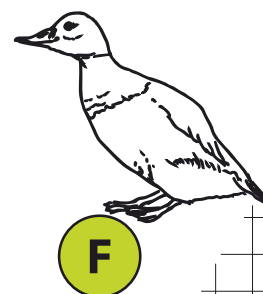
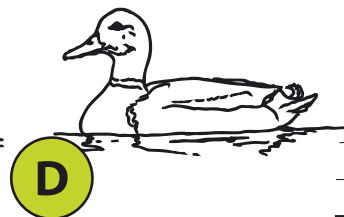
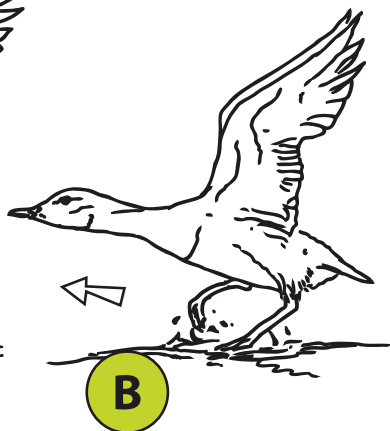
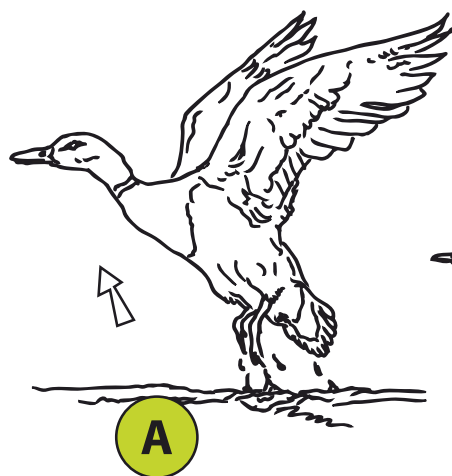
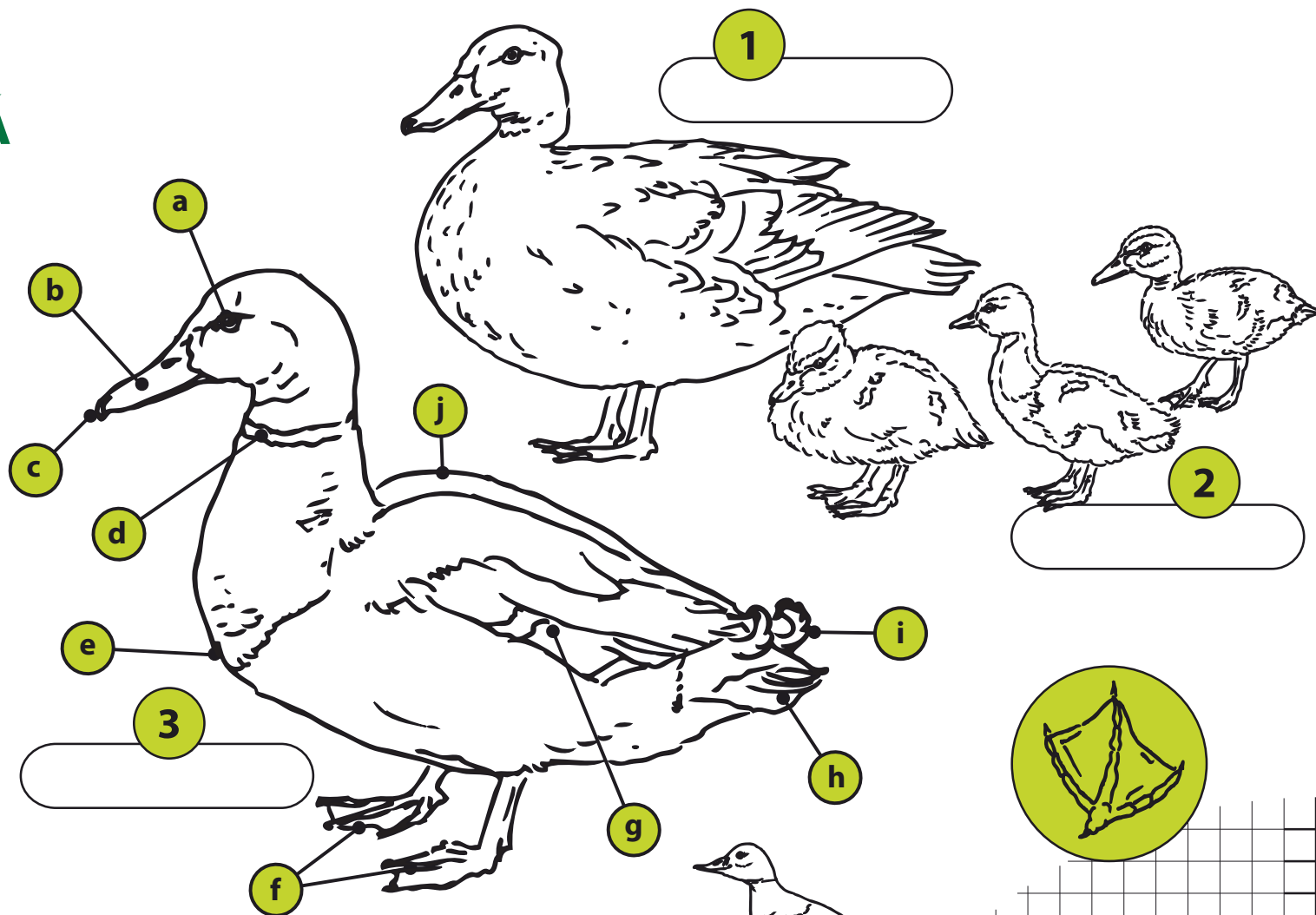
2 Popiš kachnu mysliveckou mluvou. Přiřaď malá písmenka z obrázku k odpovídajícímu názvu:

☐ hřbet	☐ zobák
☐ ocas	☐ hrud'
☐ límec	☐ zrcátko
☐ plováky	☐ světlo
☐ nehet	☐ kačírky

3 Z obrázků A, B, C, D, E a F vyber ty, na kterých je kachna divoká. Dokážeš svůj výběr zdůvodnit?

4 Do mřížky překresli stopu kachny divoké ve skutečné velikosti.

5 Na závěr si obrázek hezky vybarvi.

LIŠKA OBECNÁ

1 K obrázkům 1-3 doplň označení pro samce, samici a jejich mláďata.

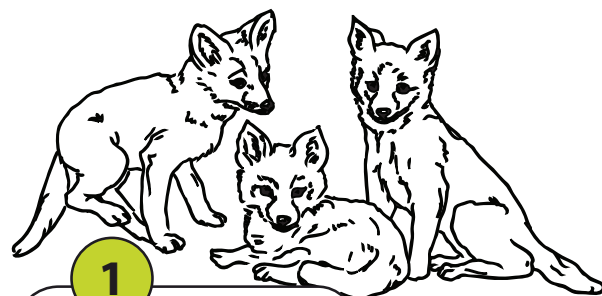
2 Pojmenuj mysliveckou mluvou části těla lišky obecné. Přiřaď malá písmenka z obrázku k odpovídajícímu názvu:

☐ fialka	☐ světlo
☐ morda	☐ kvítek
☐ slechy	☐ zadní běh
☐ přední běh	☐ čenich
☐ oháňka	☐ tlapka

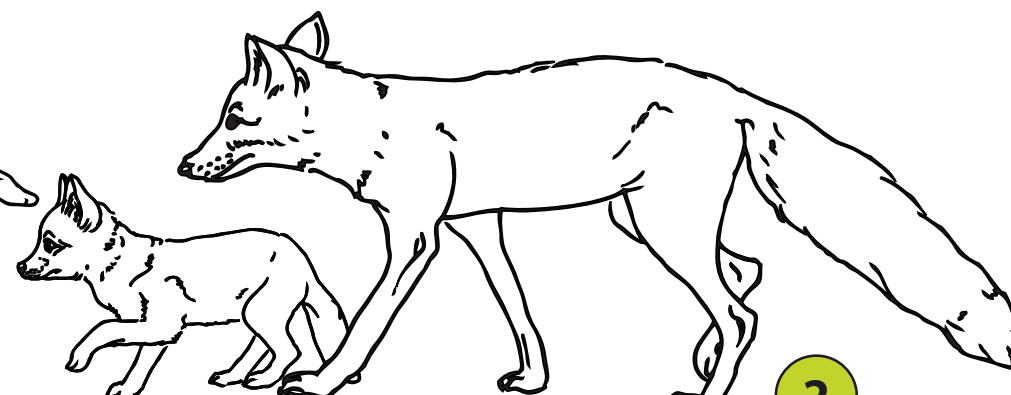
3 Popiš mysliveckou mluvou dění na obrázcích A a B.

4 Do mřížky překresli stopu lišky obecné ve skutečné velikosti.

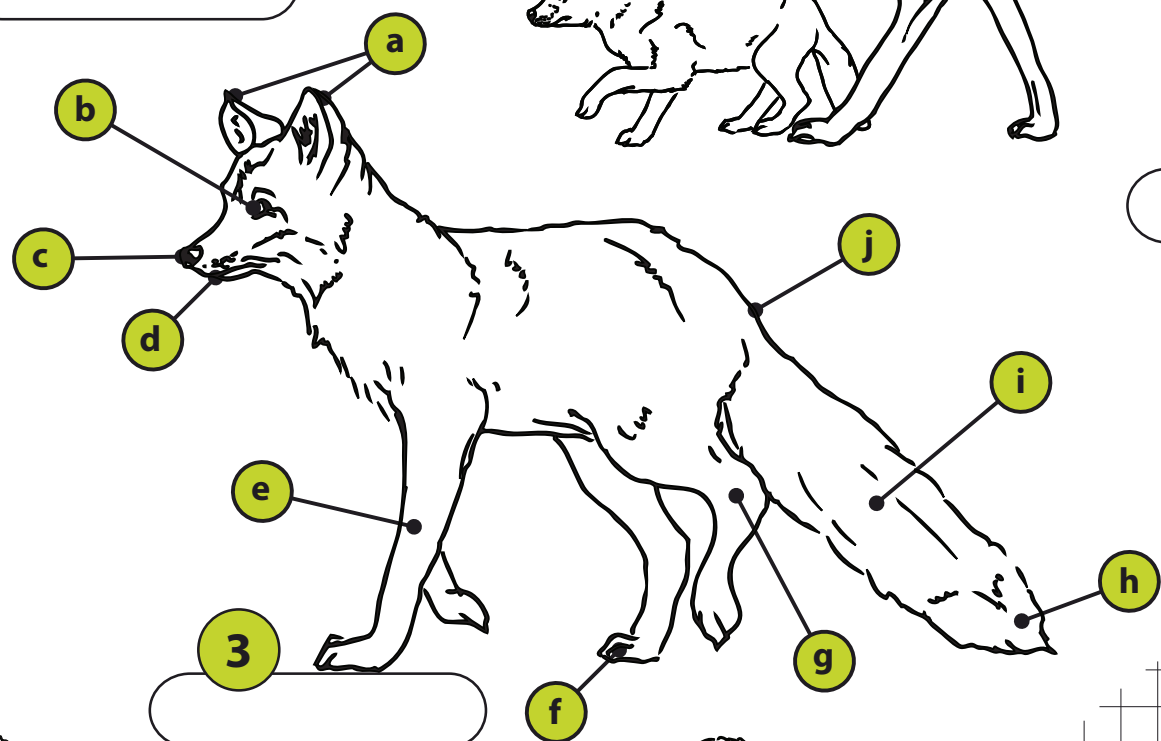
5 Na závěr si můžeš obrázek hezky vybarvit.

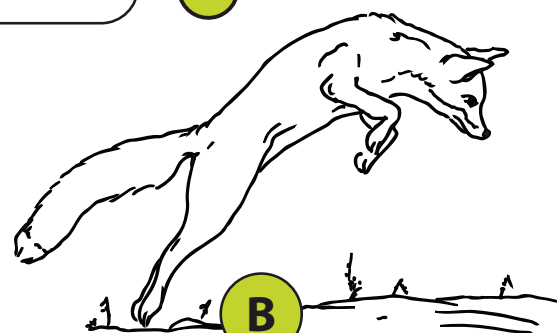
1

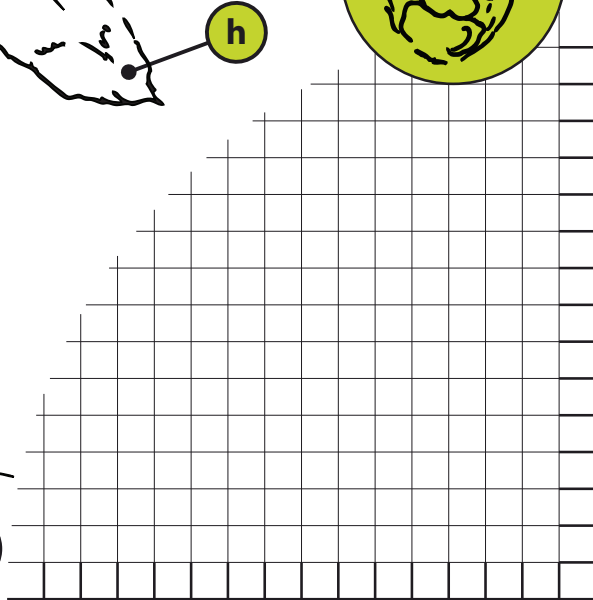
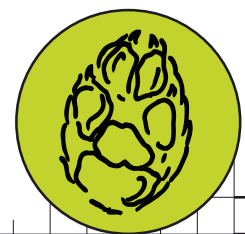
2

3

B

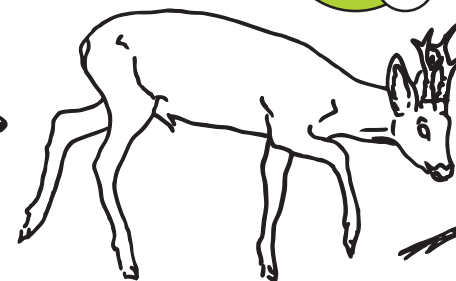
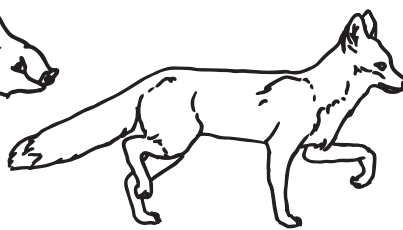
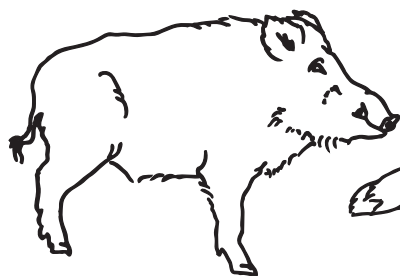
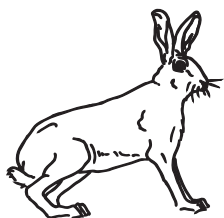
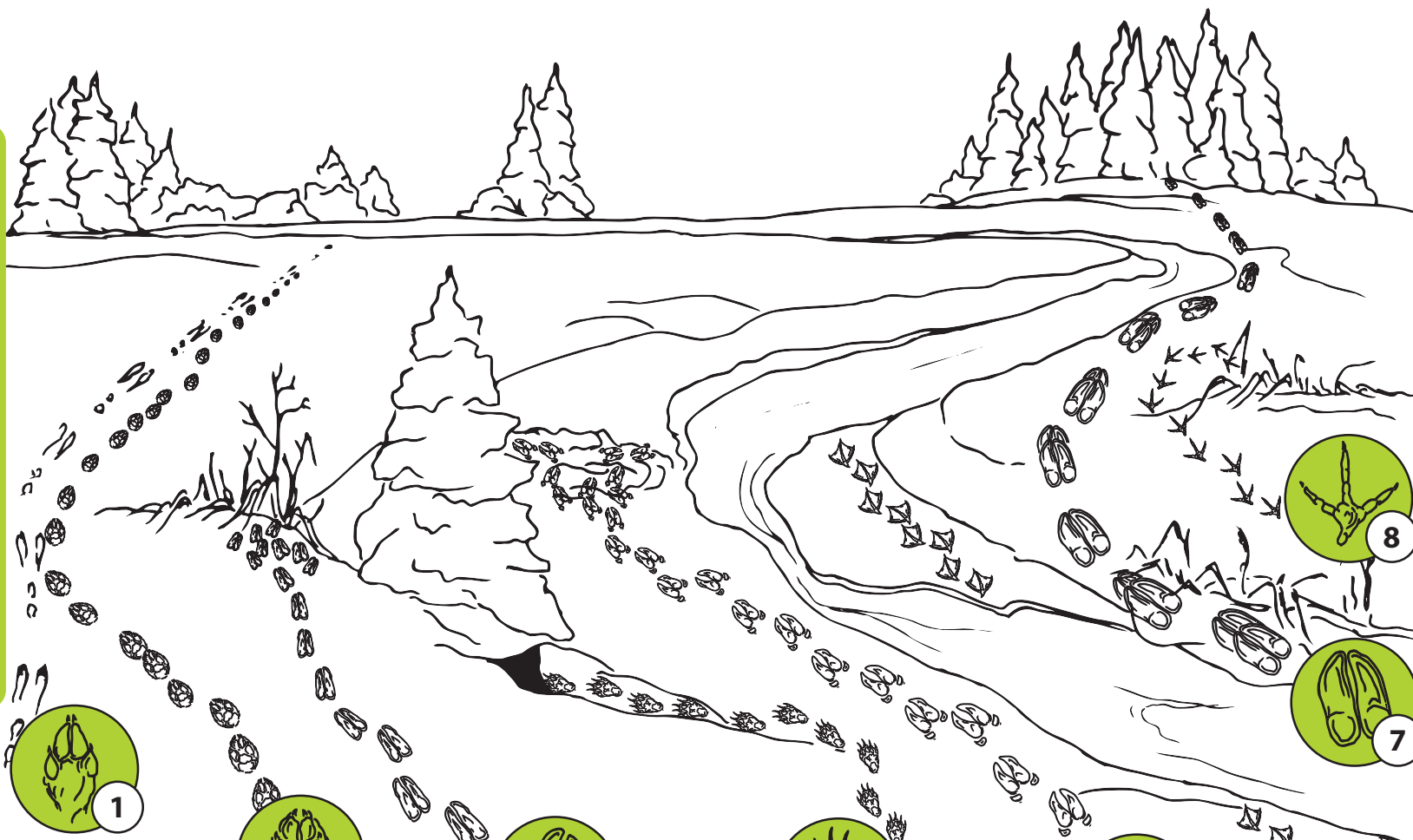

A

STOPY ZVĚŘE

- 1 Doplň k obrázkům názvy zvířete.
- 2 Přiřaď ke zvířeti správnou stopu.
- 3 Na obrázku jsou některé stopy navíc. Poznáš komu patří?
- 4 Vybarvi obrázek a nezapomeň při malování použít správné barvy pro zimní období.
- 5 Ze stop na obrázku zkus poznat, co všechno se tady u potoka odehrálo.

Stanislav Ošťádal

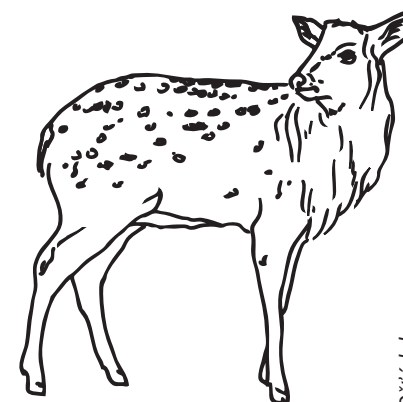
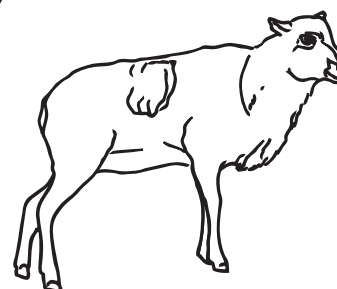
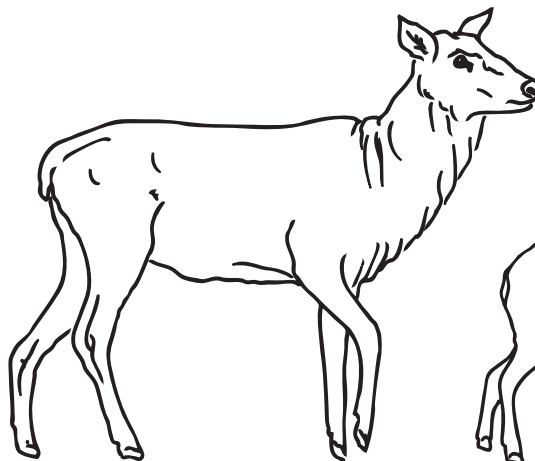
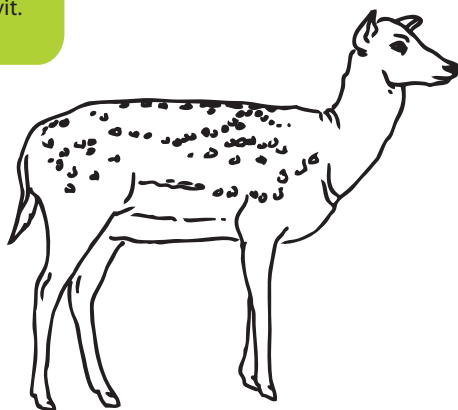
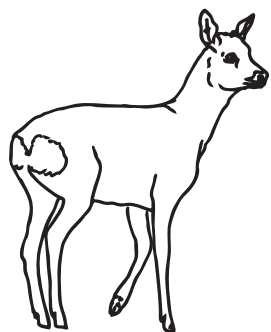
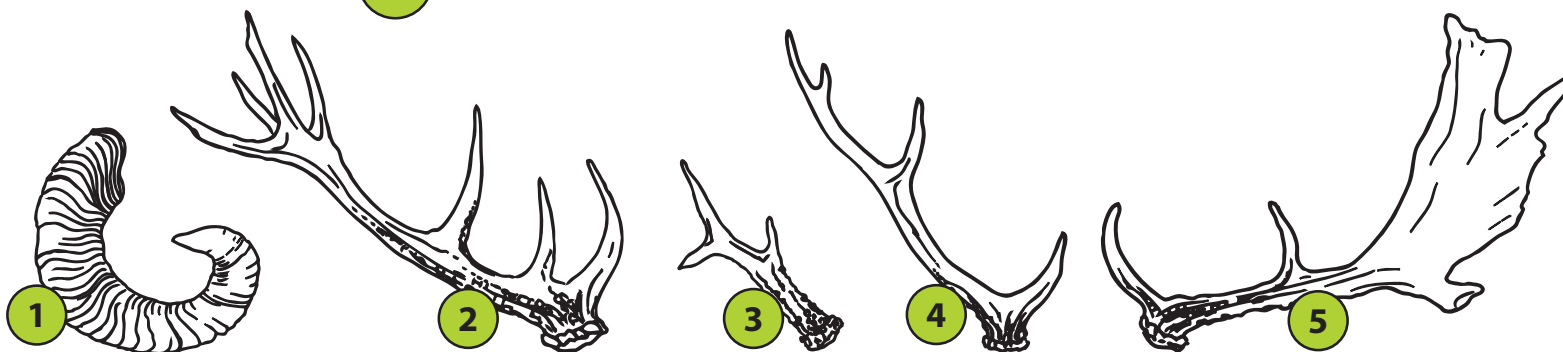
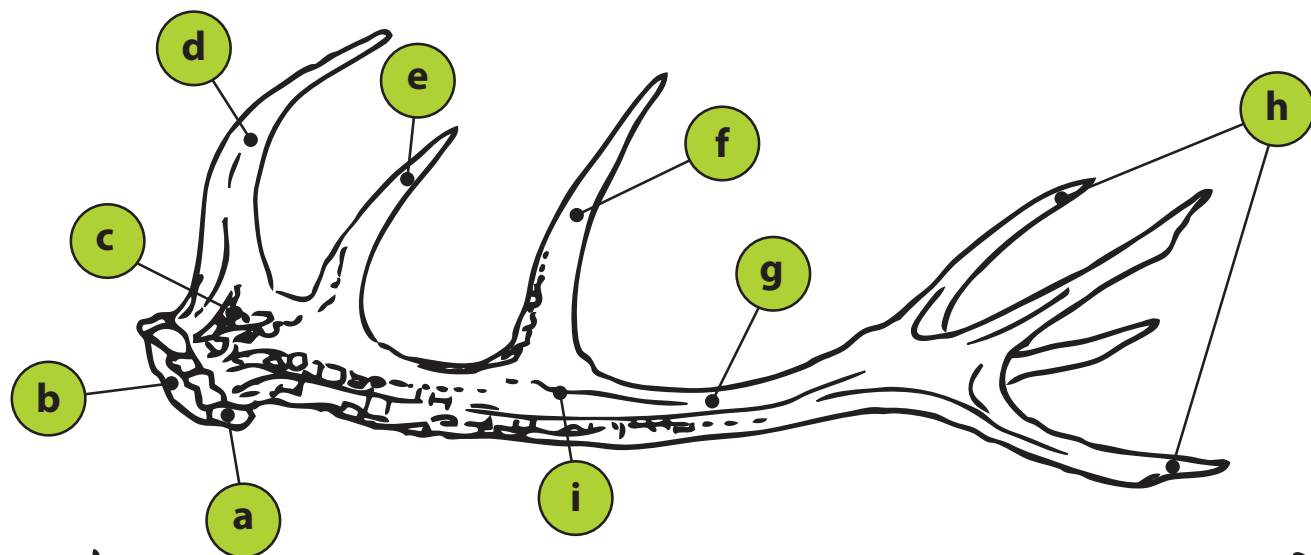

SHOZY ZVĚŘE

- 1 Doplň k obrázkům názvy zvířete.
- 2 Přiřaď ke zvířeti číslo správného shozu.
- 3 Z obrázku jeleního parohu přiřaď odpovídající písmena k těmto názvům:

- výsady koruny
- pečeť
- očník
- rýhování
- perlení
- nadočník
- lodyha
- růže
- opěrák

- 4 Pojmenuj jelena lesního podle počtu výsad na jeho shozu.
- 5 Na obrázku je jeden veliký nesmysl. Poznáš jaký?
- 6 Na závěr si můžeš obrázek vybarvit.

MLÁĎATA

1 Doplň k obrázkům s čísly 1 - 8 názvy samic zvířete.

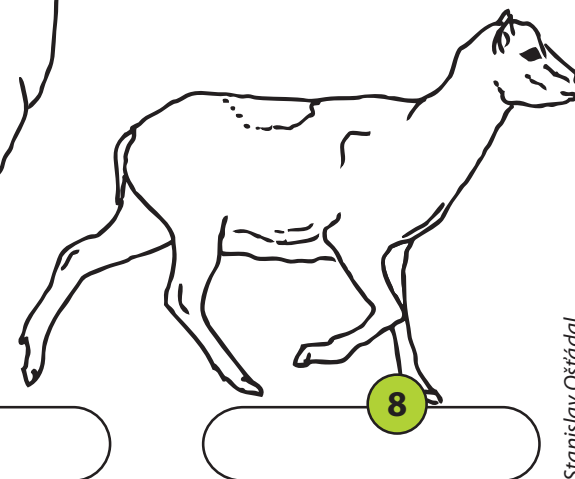
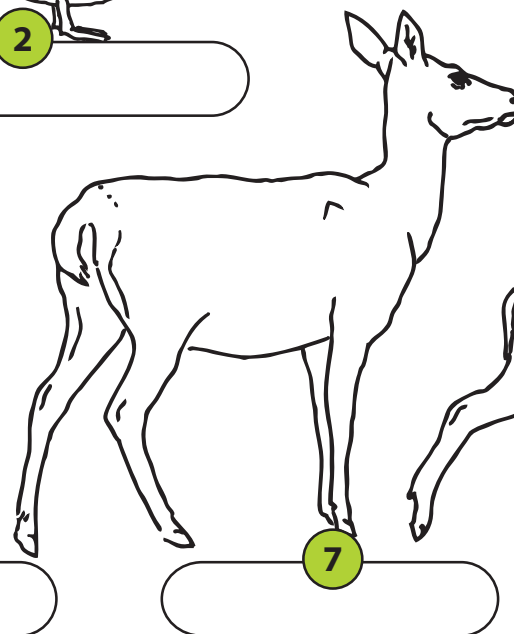
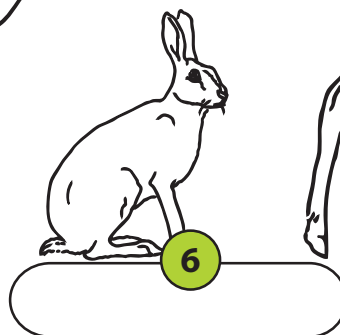
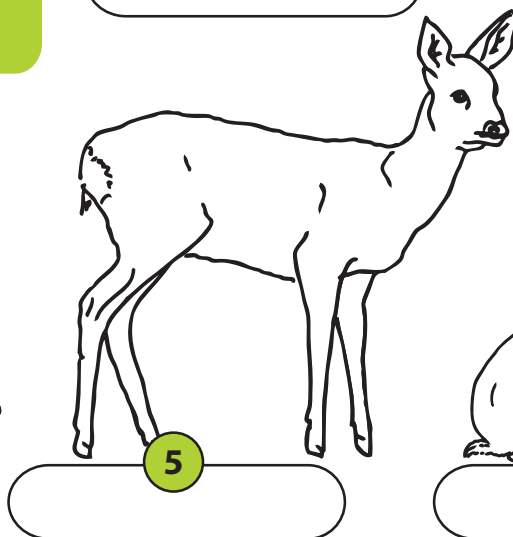
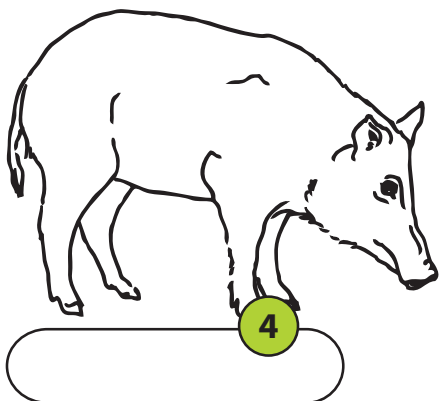
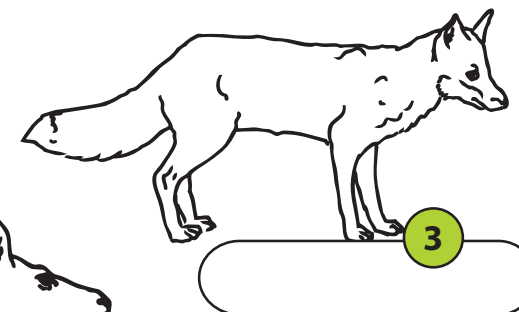
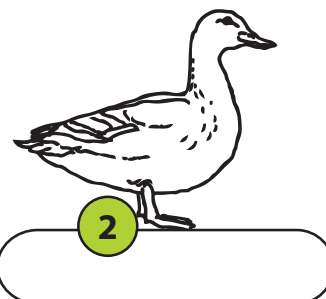
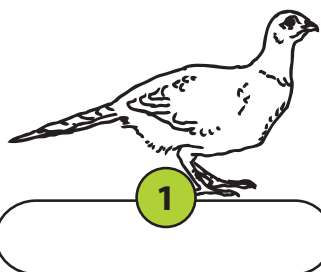
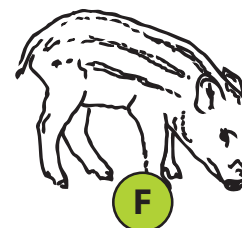
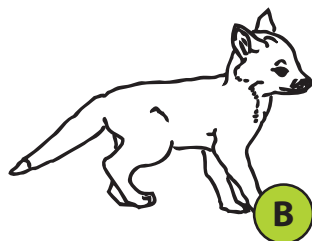
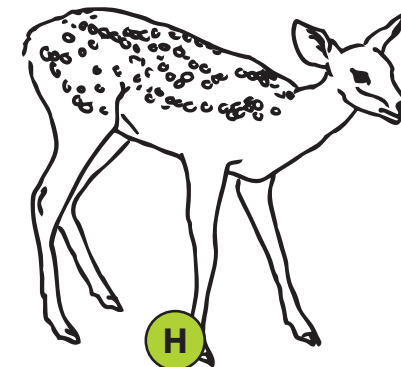
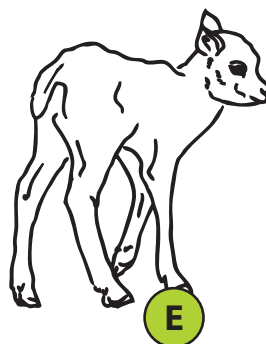
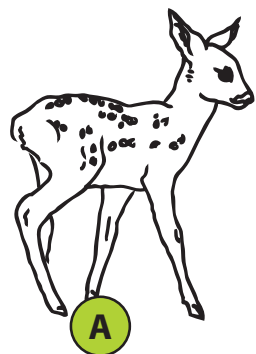
2 Přiřaď odpovídající písmena obrázků k těmto názvům mláďat:

- kuře
- zajíče
- srnče
- kolouch
- lišče
- kachně
- muflonče
- sele - markazín

3 Spoj správné dvojice - samici s mládětem.

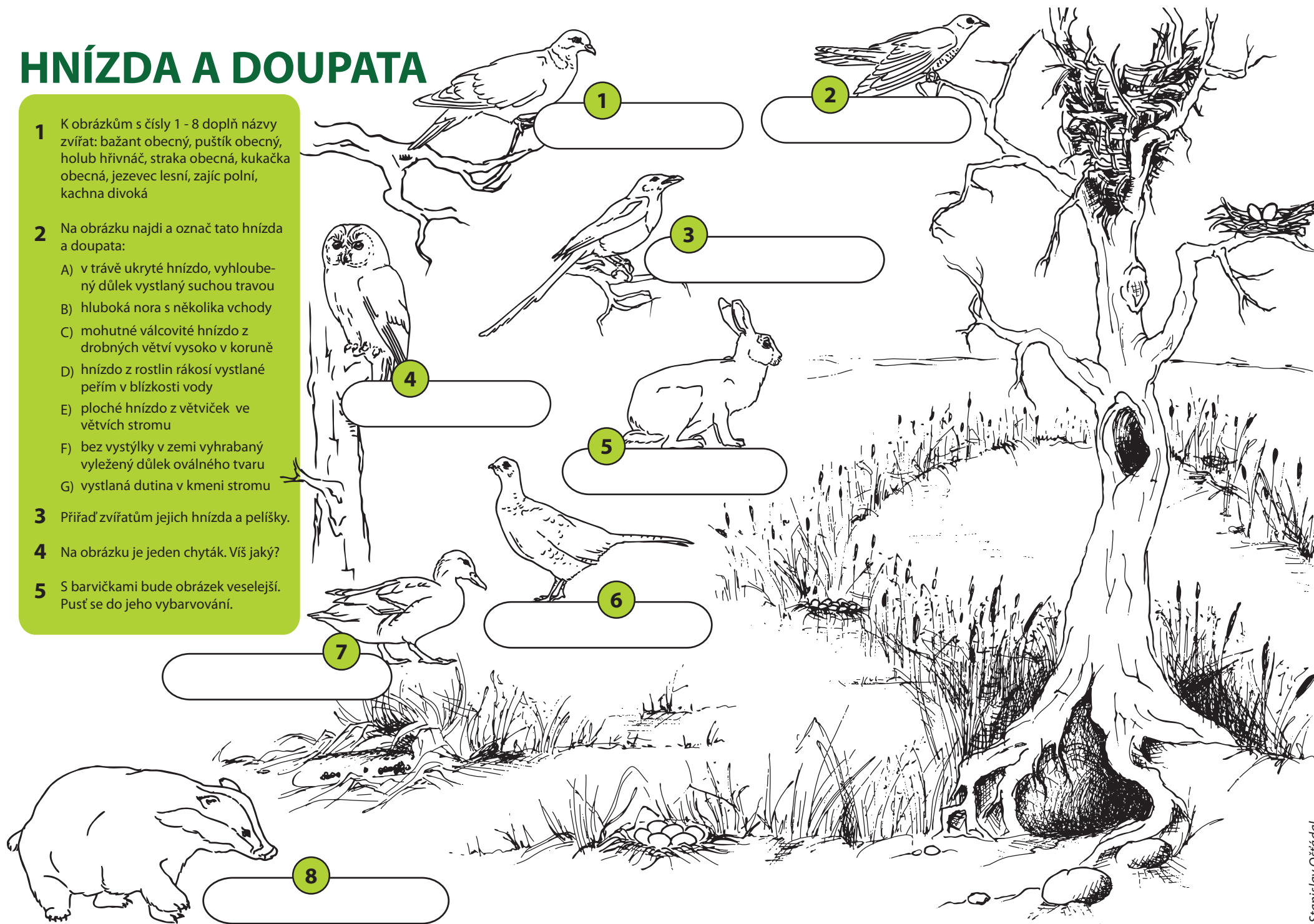
4 Označ mláďata, která po narození sají mateřské mléko.

5 Vybarvi obrázky a následně vysvětl, proč jsou samice s mláďaty takto zbarvené.

HNÍZDA A DOUPATA

- 1 K obrázkům s čísly 1 - 8 doplň názvy zvířat: bažant obecný, puščík obecný, holub hřivnáč, straka obecná, kukačka obecná, jezevec lesní, zajíc polní, kachna divoká
- 2 Na obrázku najdi a označ tato hnízda a doupata:
 - A) v trávě ukryté hnízdo, vyhloubený důlek vystlaný suchou travou
 - B) hluboká nora s několika vchody
 - C) mohutné válcovité hnízdo z drobných větví vysoko v koruně
 - D) hnízdo z rostlin rákosí vystlané peřím v blízkosti vody
 - E) ploché hnízdo z větviček ve větvích stromu
 - F) bez vystýlky v zemi vyhrabaný vyležený důlek oválného tvaru
 - G) vystlaná dutina v kmeni stromu
- 3 Přiřaď zvířatům jejich hnízda a pelíšky.
- 4 Na obrázku je jeden chyták. Víš jaký?
- 5 S barvičkami bude obrázek veselejší. Pušť se do jeho vybarvování.

MYSLIVECKÁ ZAŘÍZENÍ

1 Přiřaď k obrázkům názvy mysliveckých zařízení:

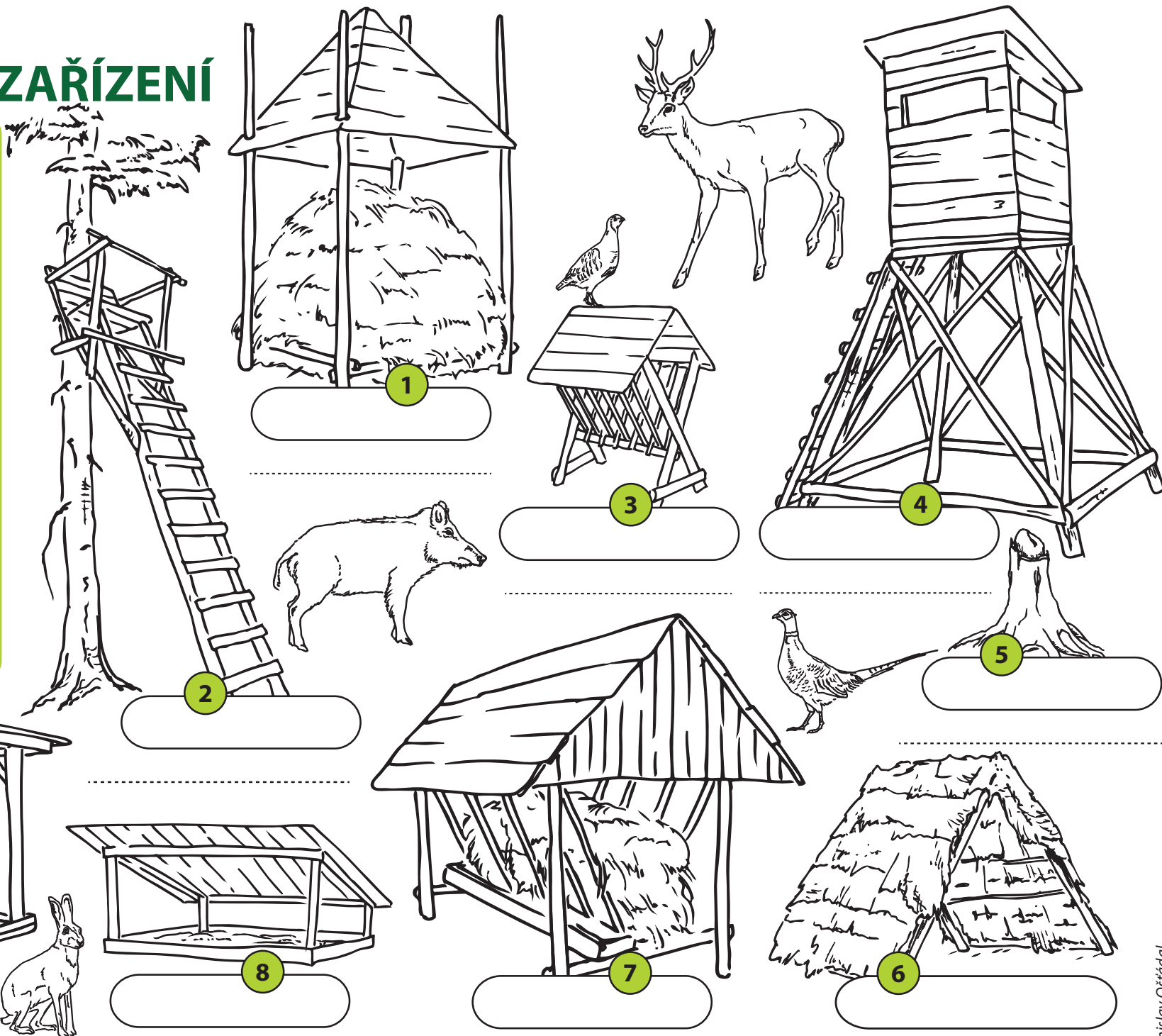
- kazatelna
- krmelec
- zásyp
- žebříkový posed
- oboroh
- slanisko (liz)
- kryté krmeliště
- koroptví bouda
- malé jesle (jesličky)

2 Ke každému zařízení stručně napiš k jakému účelu slouží.

3 Naveď (spoj čarou) zvěř k příkrmovacímu zařízení, které je pro ni určeno.

4 Označ zařízení, se kterým jsi se ve svém okolí již setkal/setkala.

5 A nakonec si můžeš obrázek vybarvit.

LOVEČTÍ PSI

1 Přiřaď k obrázkům názvy plemen:

- německý křepelák
- český teriér
- labradorský retrívr
- foxteriér
- pointer
- hanoverský barvář
- český fousek
- bígl
- jezevčík
- německý krátkosrstý ohař
- anglický kokršpaněl

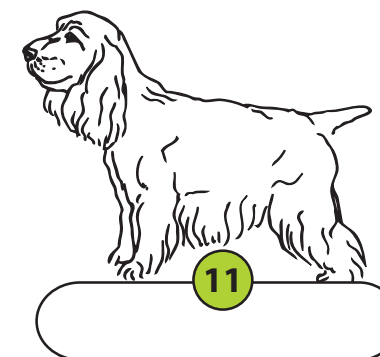
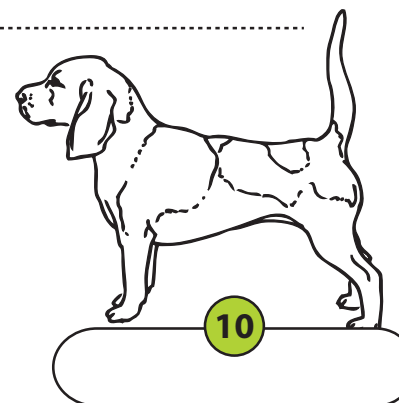
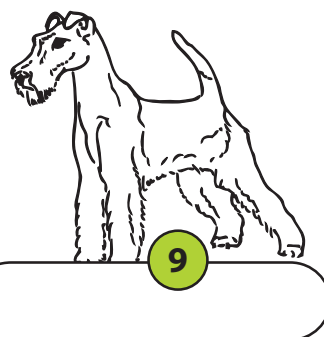
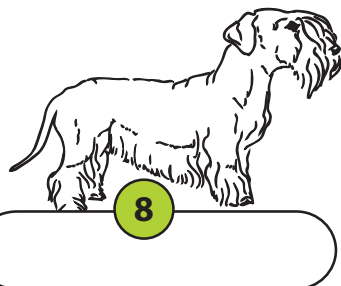
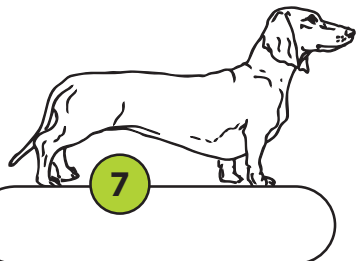
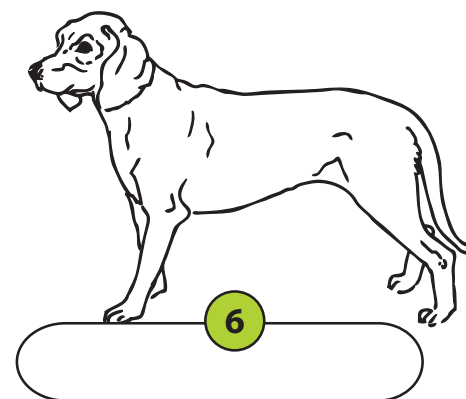
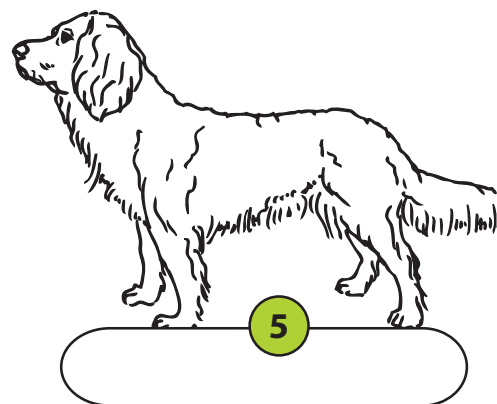
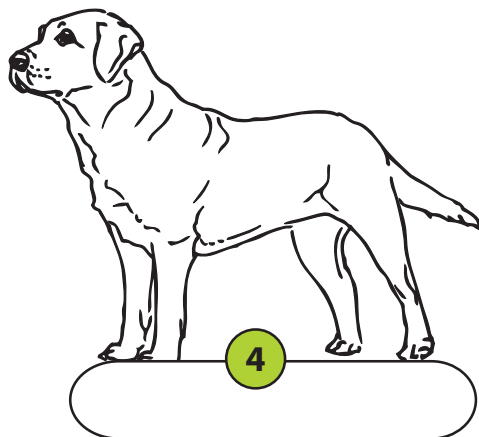
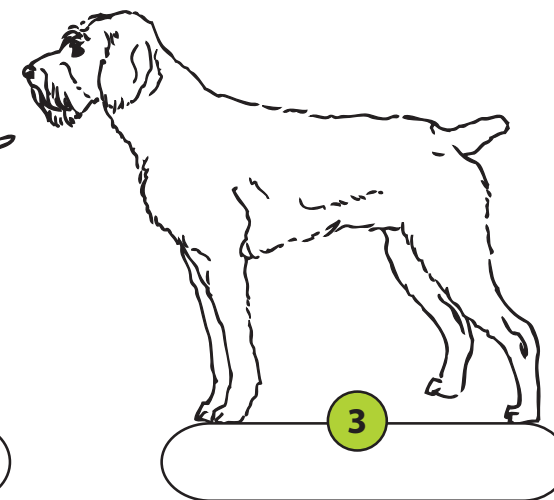
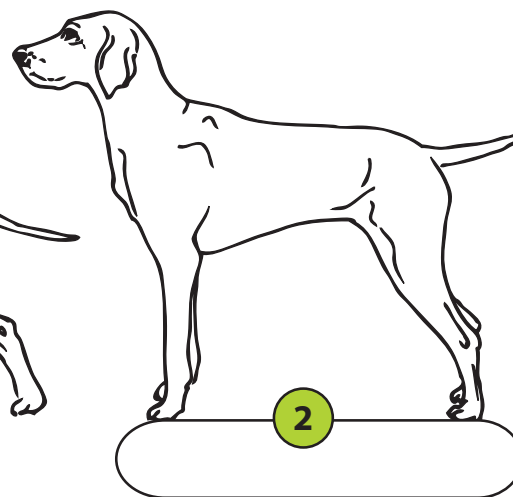
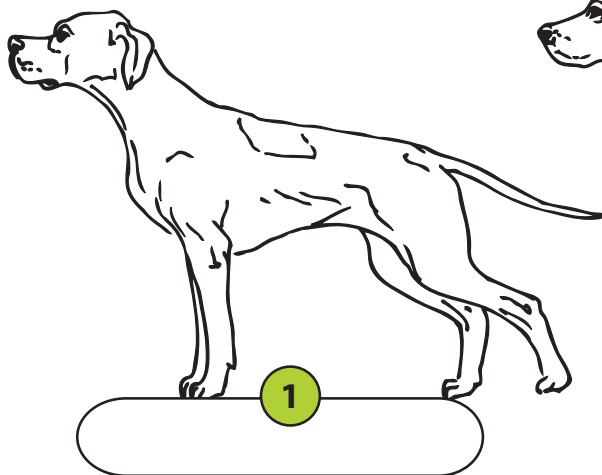
2 Rozděľ psy do skupin podle loveckého využití:

- A) barváři
- B) honiči
- C) ohaři
- D) norníci
- E) přinašeči
- F) slídiči

3 Ke každému pejskovi stručně napiš k čemu se v myslivosti používá.

4 Označ česká národní plemena.

5 Znáš zbarvení loveckých psů? Zkus tedy pejsky vybarvit.

DRAVCI A SOKOLNICTVÍ

1 K obrázkům s čísly 1 - 8 doplň názvy dravců: sokol stěhovavý, orel skalní, káně lesní, poštolka obecná, jestřáb lesní, moták pochop, luňák červený, krahujec obecný.

2 Každému dravci přiřaď obrázek jeho siluety v letu.

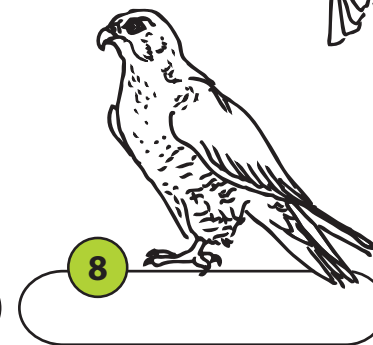
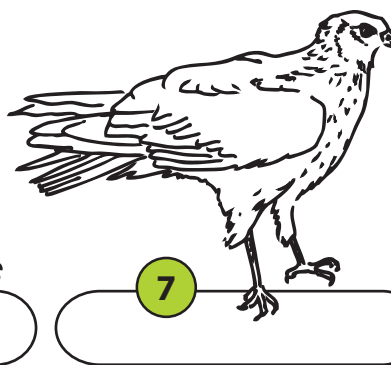
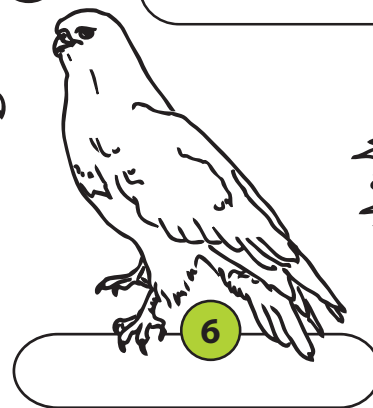
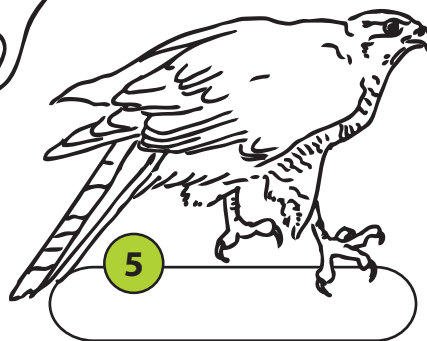
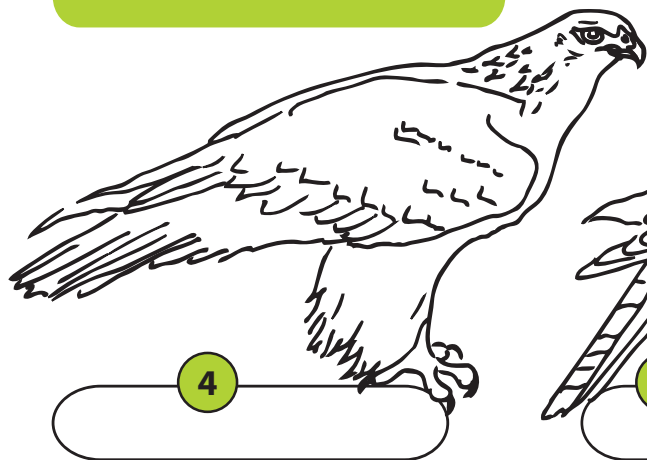
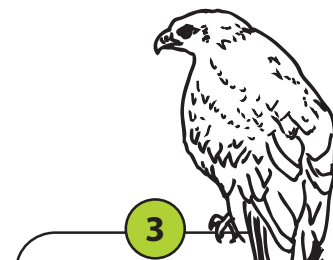
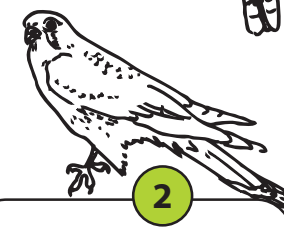
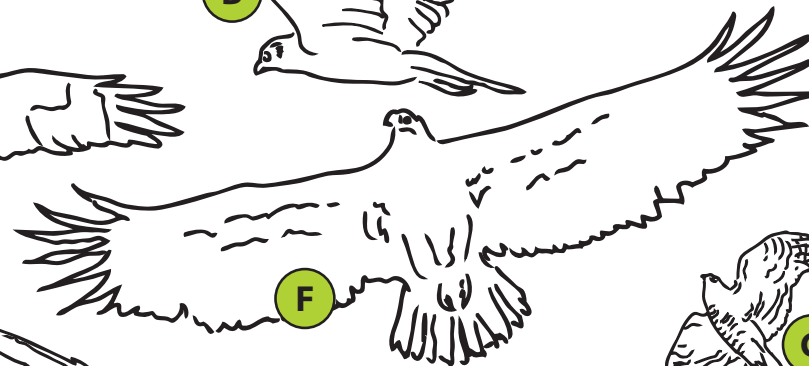
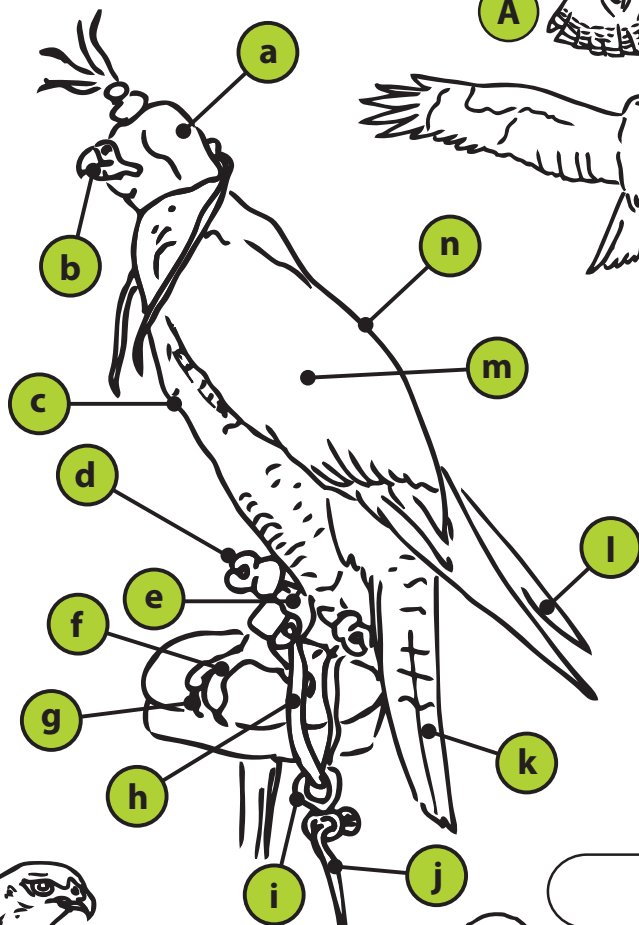
3 Popiš obrázek sokolnického dravce a jeho výstroje:

☐ chvaty	☐ čepička
☐ zejk	☐ rýdovák
☐ hřbet	☐ poutko
☐ letky	☐ dloužec
☐ hrud'	☐ rolnička
☐ obratlík	☐ zbraně
☐ stoják	☐ perut'

4 Kterí dravci mají „zejk“ a k čemu jim slouží?

5 Který dravec je nejrychlejší a jaké rychlosti v letu dosahuje?

6 Na závěr si můžeš obrázek vybarvit.

TAŽNÍ PTÁCI

1 Přiřaď k obrázkům s čísly 1 - 7 názvy ptáků:

- havran polní
- špaček obecný
- kachna divoká
- čáp bílý
- husa velká
- bažant obecný
- vlaštovka obecná

2 K letícím ptákům přiřaď jejich hejno.

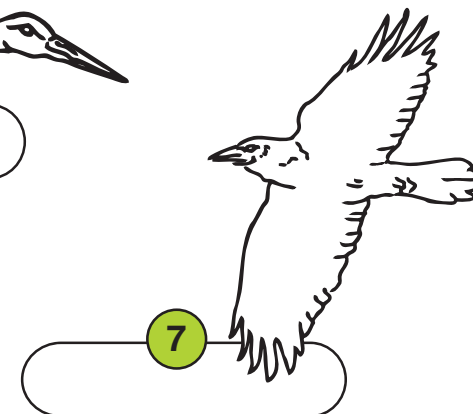
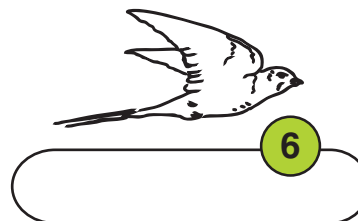
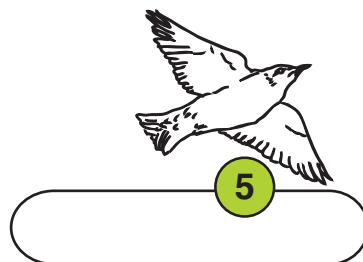
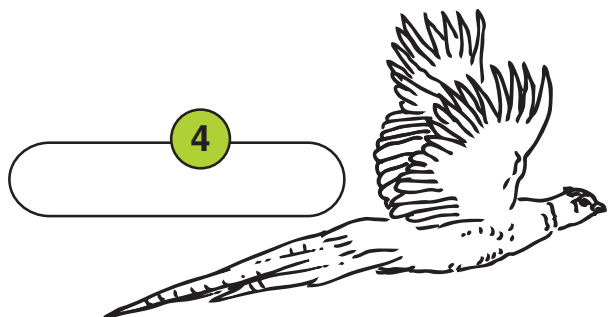
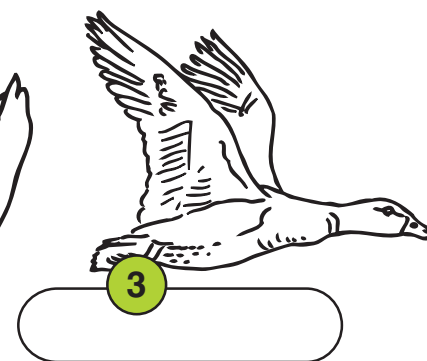
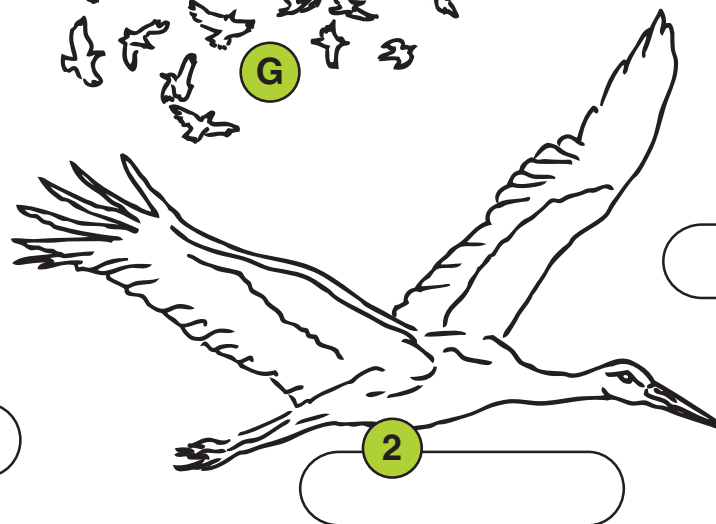
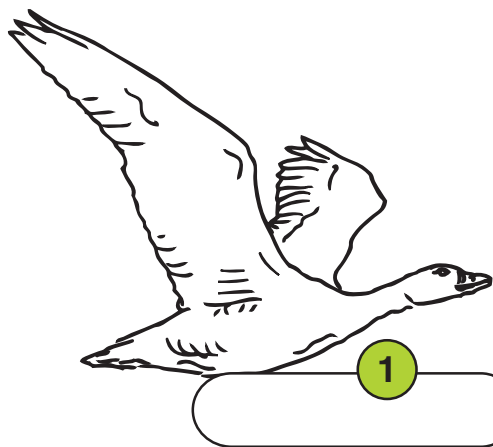
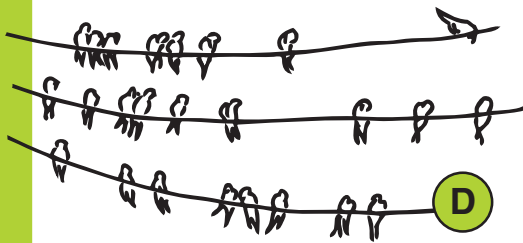
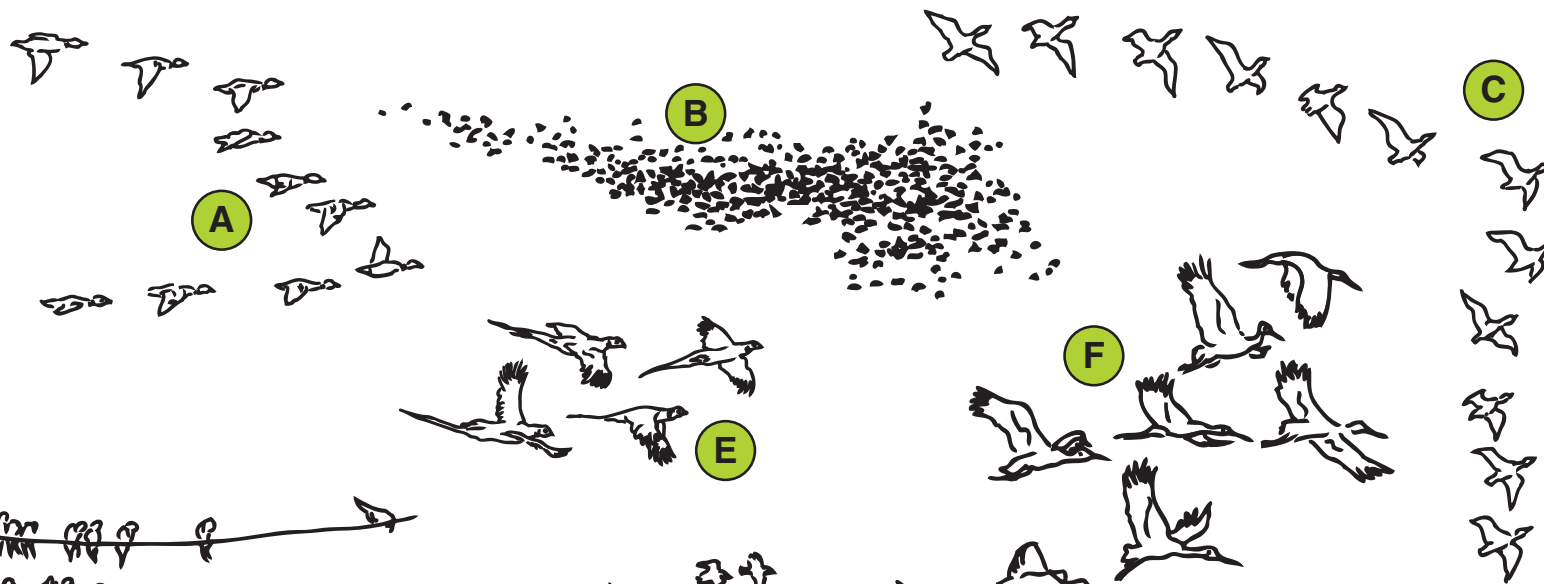
- A E
 B F
 C G
 D

3 Víš, kam u nás hnízdící ptáci na podzim odlétají? Použij nápovědu a přiřaď ptákům jejich zimoviště.

- střední a jižní Evropa
- jižní Evropa a severní Afrika
- střední a jižní Afrika

4 Na obrázku je jeden chyták. Odhalíš ho?

5 Obrázek si nyní hezky vybarvi.

ZBRANĚ A STŘELIVO

1 Pojmenuj lovecké zbraně na obrázcích s čísly 1 a 2.

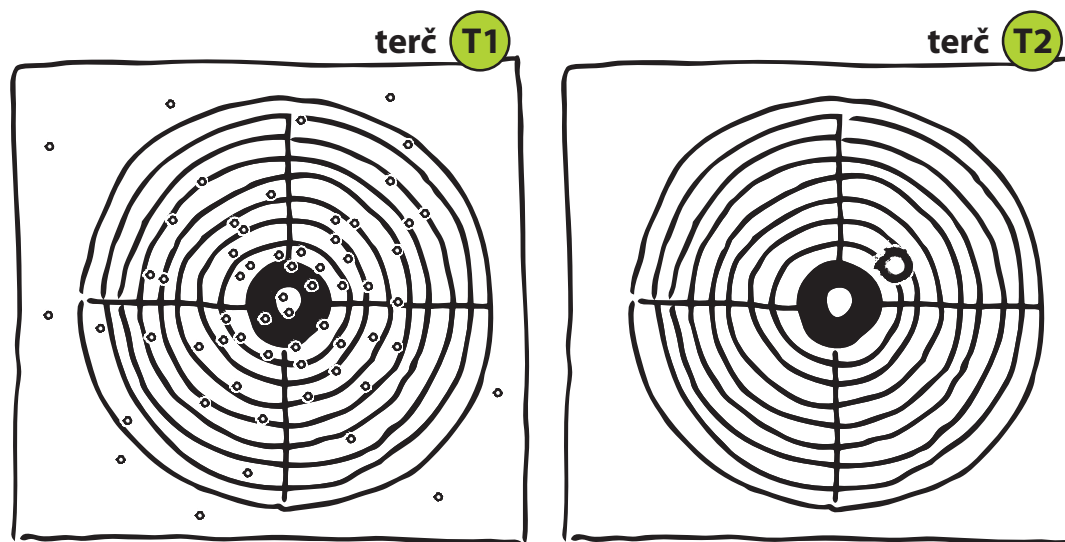
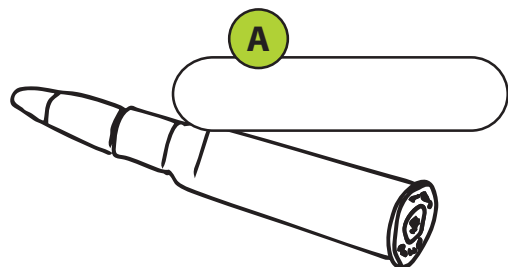
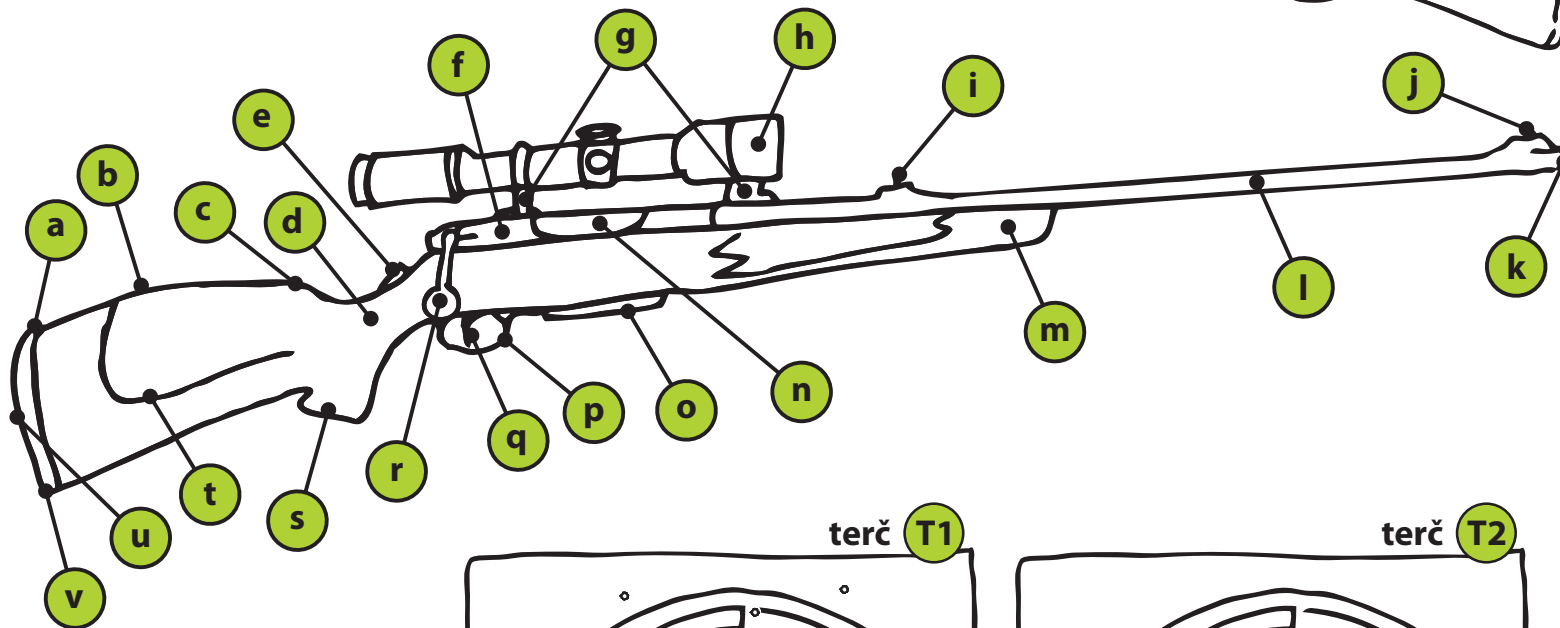
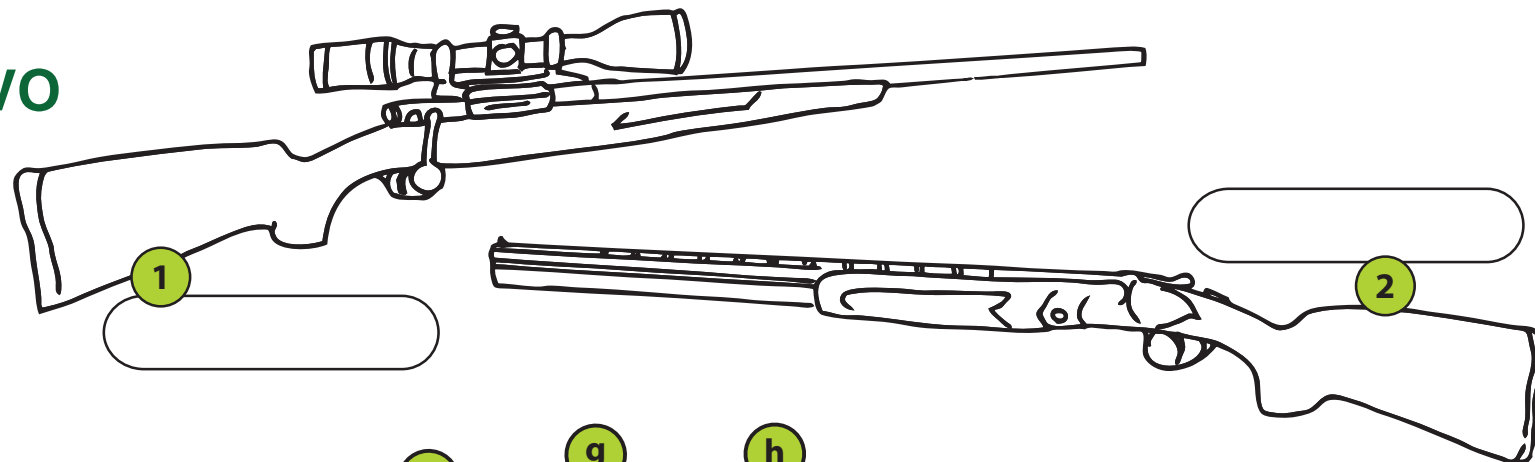
2 Pojmenuj náboje na obrázcích A a B a přiřaď je k odpovídající zbraně.

3 Z každé zbraně bylo jednou vystřeleno na terč. Poznáš, který terč patří které zbraně? Vysvětli proč.

4 Popiš části lovecké zbraně. Přiřaď písmenka z obrázku k odpovídajícímu názvu:

☐ muška	☐ nos
☐ lučič	☐ hřbet
☐ pouzdro závěru	☐ spoušť
☐ hlaveň	☐ předpažbí
☐ pojistka	☐ klika závěru
☐ hledí	☐ zásobník
☐ lícnice	☐ pata
☐ pistolová rukojeť	☐ krk
☐ montáž	☐ závěr
☐ hlaviště pažby	☐ botka
☐ ústí hlavně	☐ optický zaměřovač

5 Na závěr si můžeš obrázek vybarvit.

MYSLIVECKÉ TROUBENÍ

1 K obrázkům s čísly 1 až 5 přiřaď tyto názvy hudebních nástrojů:

- lesnice
- polnice
- borlice
- klapková borlice
- parforní roh

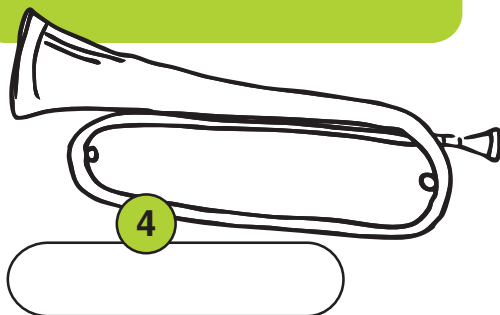
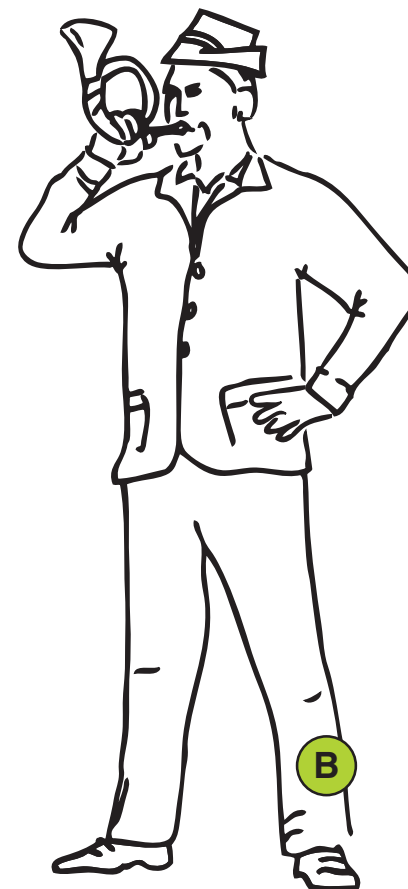
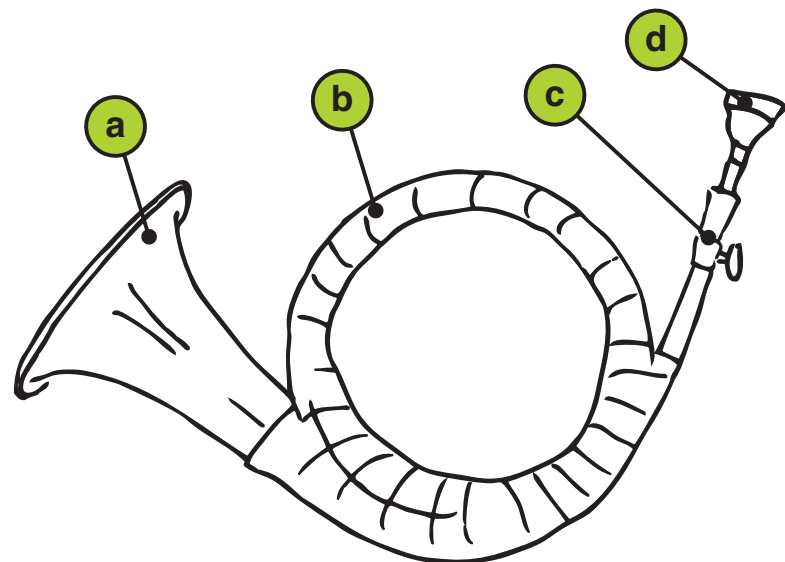
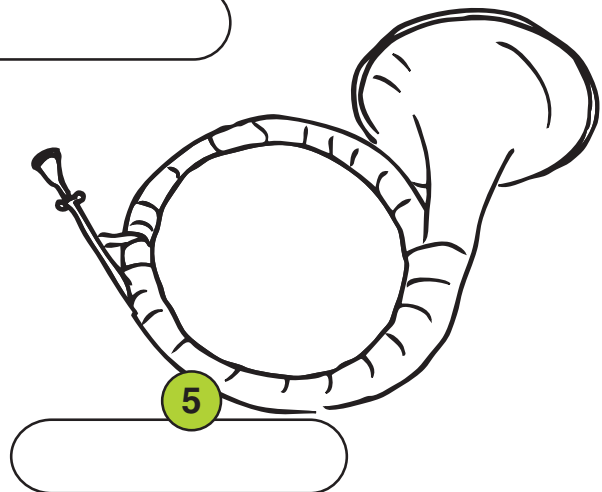
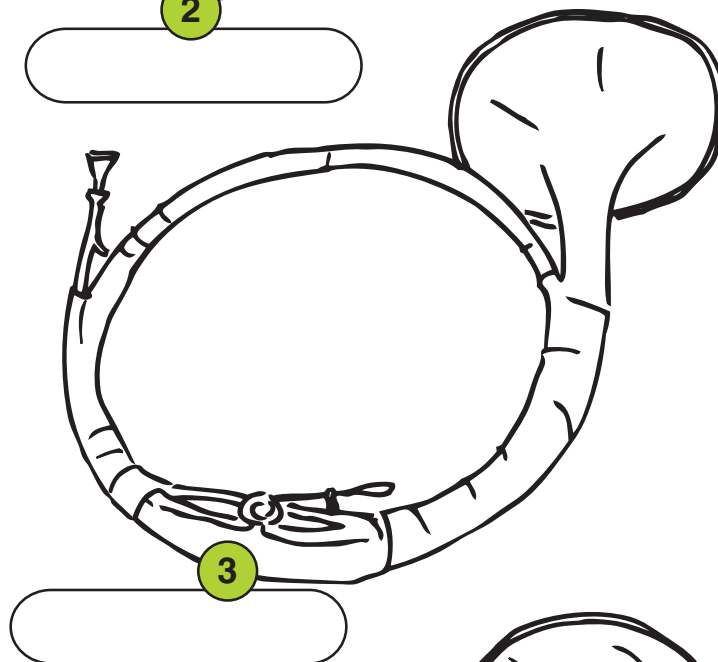
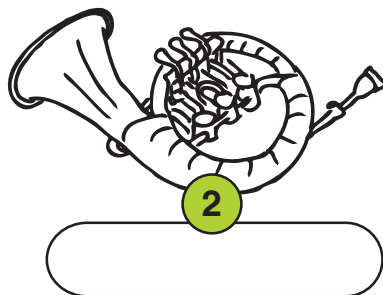
2 Jeden z těchto hudebních nástrojů myslivci nepoužívají. Poznáš který?

3 Popiš základní části borlice. Přiřaď malá písmena z obrázku k odpovídajícímu názvu:

- laditelná ústnice
- ozvučník (korpus)
- nátrubek
- tělo nástroje

4 Postoj trubače a držení jeho nástroje je dán mysliveckými tradicemi. Poznáš, na kterém obrázku je trubač s borlicí a na kterém hraje na lesnici?

5 Na závěr si obrázek vybarví, ale dbej na to, aby ústroj trubačů odpovídal mysliveckým zvykům.

ŘEŠENÍ ÚKOLŮ

Pracovní list SRNEC OBECNÝ

- 1) obr. 1 – mládě - srnče / obr. 2 – samice - srna / obr. 3 – samec - srnec
- 2) a - zrcátko, b - zástěrka, c - paspárky, d - světlo, e - větrník, f - svírák, g - přední běh, h - spárky, i - střepec, j - pučky, k - zadní běh, l - kelka, m - slechy, n - parůžky
- 3) obr. A – srnčí říje, srnec honí srnu / obr. B – srnec vytlouká, hrabákuje, anebo si značí teritorium
- 4) stopa srnce je asi 3,5 - 4,5 cm dlouhá a 3 cm široká

Pracovní list PRASE DIVOKÉ

- 1) obr. 1: samice - bachyně / obr. 2: mláďata - selata, markazín / obr. 3: samec - kňour
- 2) a - háky, b - spárky, c - paspárky, d - hřeben, e - slechy, f - světla, g - zbraně, h - ryj, i - svírák, j - přední běh, k - střepec, l - zadní běh, m - píрко
- 3) obr. A – válí se v kališti, kališti se / obr. B – drbe se o strom, vznikají otěrky či malovánky
- 4) stopa dospělého prasete je asi 5 - 8 cm dlouhá a 4 - 6 cm široká

Pracovní list BAŽANT OBECNÝ

- 1) obr. 1 – samice - slepice / obr. 2 – mláďata - kuřata / obr. 3 – samec - kohout
- 2) a - klovec, b - světlo, c - růžky, d - hřbet, e - klín, f - peruť, g - ostruha, h - stoják, i - hruď, j - obojek, k - poušky
- 3) obr. A – hřad, hřadující bažant / obr. B – bažantí tok
- 4) stopa bažanta je asi 6,5 – 9 cm dlouhá a až 8 cm široká
- 5) bažantí snůška má obvykle 10 – 15 vajec

Pracovní list KOROPTEV POLNÍ

- 1) obr. 1 – mládě – kuře, koroptvíče / obr. 2 – samice – slepička / obr. 3 – samec – kohoutek
- 2) a - poušky, b - světlo, c - klovec, d - hruď, e - podkova, f - prsty, g - stojáček, h - zlatá pířka, i - tatrček, j - krovky
- 3) obr. A – Slepice je zasedlá na snůšce a poblíž ní hlídkuje kohoutek, který na sebe strhává pozornost případného narušitele.
- 4) Podle pírek křídelních krovek dokážeme u koroptve bezpečně určit její pohlaví. Pířko samice (B2) má na sobě kresbu světlých proužků, které pířko samce (B1) postrádá.
- 5) C2 – průměrně asi 3,6 cm veliké, bez skvrn
- 6) koroptví stopa je asi 4 - 5 cm dlouhá a stejně tak široká

Pracovní list KACHNA DIVOKÁ

- 1) obr. 1 samice - kachna / obr. 2 mládě - kachně / obr. 3 samec - kačer
- 2) a - světlo, b - zobák, c - nehet, d - límec, e - hruď, f -

plováky, g - zrcátko, h - ocas, i - kačírky, j - hřbet

3) obr. A, D, E

Obrázky zachycují poznávací znaky mezi kachnami plovavými a potápivými. Kachna divoká patří mezi kachny plovavé.

Obr. A - kachny plovavé dokáží z hladiny vzlétnout z místa, bez rozběhu.

Obr. B - kachny potápivé se při vzletu musí krátce rozběhnout po hladině.

Obr. C - kachny potápivé mají trup ponořený asi do poloviny, ocas se dotýká hladiny.

Obr. D - kachny plovavé mají ponořený trup asi jen do jedné třetiny, ocas je vždy nesen nad hladinou.

Obr. E - kachny plovavé mají nohy (plováky) posazené skoro uprostřed těla, trup je nesen téměř vodorovně.

Obr. F - kachny potápivé mají nohy (plováky) posunuté k zadní části těla, trup je nesen více vzpřímeně.

4) Stopa kachny divoké je asi 7,5 - 8 cm dlouhá a 6,5 - 7 cm široká.

Pracovní list LIŠKA OBECNÁ

1) obr. 1 – mláďata - liščata / obr. 2 – samice – liška / obr. 3 – samec - lišák

2) a - slechy, b - světlo, c - čenich, d - morda, e - přední běh, f - tlapka, g - zadní běh, h - kvítek, i - oháňka, j - fialka

3) obr. A – norování / obr. B – myškování – loví hlodavce

4) Stopa lišky je asi 5 cm dlouhá a 3 - 4 cm široká.

Pracovní list STOPY ZVĚŘE

1) Zleva: jelen evropský, zajíc polní, prase divoké, liška obecná, srnec obecný, bažant obecný.

2) Jelen evropský č. 7, zajíc polní č. 1, prase divoké č. 5, liška obecná č. 2, srnec obecný č. 3, bažant obecný č. 8.

3) Jezevec lesní č. 4, kachna divoká č. 6.

4) Srnec v zimní srsti má mít šedou barvu.

5) Např. liška narazila na stopu zajíce a sledovala ho. Srnec přišel ke keři a okusoval jeho výhonky. Jezevec se probudil ze zimního spánku, ale vrátil se zpět do nory. Prase buchtovalo na břehu potoka. Apod.

Pracovní list SHOZY ZVĚŘE

1) Zleva: srnec obecný, daněk evropský, jelen lesní, muflon, jelen sika

2) srnec obecný č. 3, daněk evropský č. 5, jelen evropský č. 2, muflon č. 1, jelen sika č. 4

3) výsady koruny - h, pečeť - b, očník - d, rýhování - i, perlení - c, nadočnick - e, lodyha - g, růže - a, opěrák - f

4) čtrnáctěrák

5) Muflon má rohy, které neshazuje.

Pracovní list MLÁĎATA

1) č.1 - slepice, č.2 - kachna, č.3 - liška, č.4 - bachyně, č.5 - srna, č.6 - zaječka, č.7 - laň, č.8 - muflonka

2) kuře – C, zajíče - D, srnče - A, kolouch - H, lišče - B,

kachně - G, muflonče - E, sele - F

3) 1C, 2G, 3B, 4F, 5A, 6D, 7H, 8E

4) A,B,D,E,F,H

5) ochranné zbarvení před predátory

Pracovní list HNÍZDA A DOUPATA

1) obr. 1 – holub hřivnáč / obr. 2 – kukačka obecná / obr. 3 – straka obecná / obr. 4 – sova, puštitk obecný / obr. 5 – zajíc polní / obr. 6 – slepice bažanta obecného / obr. 7 – kachna divoká / obr. 8 – jezevec lesní

3) 1E, 3C, 4G, 5F, 6A, 7D, 8B

4) Kukačka obecná nemá vlastní hnízdo.

Pracovní list MYSLIVECKÁ ZAŘÍZENÍ

obr. 1. oboroh – skladování sena / obr. 2. žebříkový posed – pozorování a lov zvěře / obr. 3. malé jesle (jesličky) – předkládání sena pro zajíce – zajíc / obr. 4. kazatelna – pozorování a lov zvěře / obr. 5. slanisko (liz) – předkládání soli pro zvěř spárkatou a zajíce – jelen, divočák, zajíc / obr. 6. koroptví bouda – přikrmování a kryt pro koroptve – koroptev / obr. 7. krmelec – přikrmování spárkaté zvěře (mimo černé) – jelen / obr. 8. zásyp – přikrmování pernaté zvěře – bažant, koroptev / obr. 9. kryté krmeliště – přikrmování černé zvěře – divočák

Pracovní list PŘIKRMOVÁNÍ ZVĚŘE

1) obilí, letnina, sušené jeřabiny, seno, jablka, kaštiny, žaludy, řepa, mrkev, kamenná sůl

2) jadrné: obilí, kaštiny, žaludy / dužnaté: jablka, řepa, mrkev / objemné: letnina, seno / dietetické: jeřabiny / minerální: kamenná sůl

3) hamburger, konzerva, pytlík s brambůrkami

4) zásyp, krmelec s jeslemi a korýtkem, slanisko

Pracovní list LOVEČTÍ PSI

1) obr. 1 – pointer / obr. 2 – německý krátkosrstý ohař / obr. 3 – český fousek / obr. 4 – labradorský retrívr / obr. 5 – německý křepelák / obr. 6 – hanoverský barvář / obr. 7 – jezevčík / obr. 8 – český teriér / obr. 9 - foxteriér / obr. 10 – bígl / obr. 11 – anglický kokršpaněl

2) 1C, 2C, 3C, 4E, 5F, 6A, 7D, 8D, 9D, 10B, 11F

3) obr. 1, 2, 3 - k vyhledání, dohledání a přinášení drobné zvěře, zvěř vystavují / obr. 4 – k dohledání a přinášení ulovené zvěře / obr. 5, 11 - k vyhledávání zvěře a k přinášení zvěře ulovené / obr. 6 – k dosledu spárkaté zvěře / obr. 7, 8, 9 – pro práci pod zemí (norování), ale i jako slidiči a honiči / obr. 10 – k vyhledávání a nahánění zvěře. Všechna vyobrazená plemena lze připravit i pro dosled spárkaté zvěře na pobarvené stopě.

4) obr. 3 – český fousek a obr. 8 – český teriér

Pracovní list DRAVCI A SOKOLNICTVÍ

1) obr. 1 – krahujec obecný / obr. 2 – poštolka obecná / obr. 3 – luňák červený / obr. 4 – orel skalní / obr. 5 – jestřáb

lesní / obr. 6 – káně lesní / obr. 7 – moták pochop / obr. 8 – sokol stěhovavý /

2) 1G, 2C, 3D, 4F, 5H, 6A, 7B, 8E

3) a - čepička, b - zejka, c - hruď, d - rolnička, e - stoják, f - chvaty, g - zbraně, h - poutko, i - obratlík, j - dloužec, k - rýdovák, l - letky, m - peruť, n - hřbet

4) sokolovití dravci (obr. 2 – poštolka obecná a obr. 8 – sokol stěhovavý), ostrý výběžek na boku horní části zobáku.

Slouží k usmrcení kořisti.

5) sokol stěhovavý, při střemhlavém letu dosahuje až 300 km/h

Pracovní list TAŽNÍ PTÁCI

1) obr. 1 – husa velká / obr. 2 – čáp bílý / obr. 3 – kachna divoká / obr. 4 – bažant obecný /

obr. 5 – špaček obecný / obr. 6 – vlaštovka obecná / obr. 7 – havran polní

2) obr. A – kachny / obr. B – špačci / obr. C – husy / obr. D – vlaštovky /

obr. E – bažanti / obr. F – čápi / obr. G – havrani

3) střední a jižní Evropa – havran polní, kachna divoká / jižní Evropa a Severní Afrika – husa velká, špaček obecný / střední a jižní Afrika – čáp bílý, vlaštovka obecná

4) Bažant obecný nepatří mezi tažné ptáky.

Pracovní list ZBRANĚ A STŘELIVO

1) obr. 1 – lovecká kulovnice - opakovací / obr. 2 – lovecká brokovnice - kozlice

2) obr. A – kulový náboj do kulovnice / obr. B – brokový náboj do brokovnice

3) terč T1 – brokovnice, zásah shlukem broků / terč T2 – kulovnice, zásah kulovou střelou

4) a - hlaviště pažby, b - hřbet, c - nos, d - krk, e - pojistka, f - pouzdro závěru, g - montáž, h - optický zaměřovač, i - hledí, j - muška, k - ústí hlavně, l - hlaveň, m - předpažbí, n - závěr, o - zásobník, p - lučič, q - spoušť, r - klika závěru, s - pistolová rukojeť, t - lícnice, u - botka, v - pata

Pracovní list MYSLIVECKÉ TROUBENÍ

1) obr. 1 – borlice / obr. 2 – klapková borlice / obr. 3 – parforsní roh / obr. 4 – polnice / obr. 5 – lesnice

2) obr. 4 – polnice

3) a - ozvučnick (korpus) / b - tělo nástroje / c - laditelná ústnice / d – nátrubek

4) A – trubač s lesnicí / B – trubač s borlicí

5) oděv trubačů v přírodních odstínech zelené, popř. hnědé

VYSVĚTLUJÍCÍ TEXTY K PRACOVNÍM LISTŮM

SRNEC OBECNÝ

Srnčí zvěř je našim původním a hojně se vyskytujícím druhem spárkaté zvěře, který obývá lesní i polní honitby. Je to býložravec spásající volně rostoucí i kulturní rostliny. Srnčí zvěř také sbírá plody a semena rostlin, ráda okusuje pupeny a zelenou kůru dřevin.

Srnčí zvěř je teritoriální, což znamená, že po většinu roku žije samotářsky. Srnci si označují svá území otíráním pachových žláz na bězích, na čele a mezi pučnicemi. Při tom vznikají zřetelná pobytová znamení. Spárky rozhrabané půdě říkáme hrabánky a místa s odřenou kůrou na slabších dřevinách nazýváme strouhánky.

Při srnčí říji, která probíhá na přelomu července a srpna, srnec honí srnu v kruzích, v rejdišti. Srna po 42 týdnech březosti klade jedno nebo dvě, velmi vzácně tři mláďata.

PRASE DIVOKÉ

Prase divoké, zvěř černá, je rozšířená po celém našem území. Vyhledává rozsáhlé lesní komplexy, ze kterých se často v době vegetace přesouvá do lánů řepky a kukuřice.

Prase divoké je všežravec. Živí se plody a semeny dřevin, obilovinami, ale i hmyzem, obojživelníky, hlodavci a dokonce nepohrdne ani mláďaty některých savců.

Černá zvěř se ráda kaliští a následně se otírá o kmety stromů, čímž se zbavuje dotěrného hmyzu a kožních parazitů. Na stromech pak poblíž kaliště zanechává malovánky či otěrky.

Chrutí, doba páření, probíhá od října do prosince a bachyně je březí 16-17 týdnů, po kterých metá do pečlivě připraveného kotle 4-8 selat.

BAŽANT OBECNÝ

Bažant k nám byl dovezen z Asie v polovině 11. století. Obývá nížiny i pahorkatiny a nejraději má

krajinu, kde se střídají pole, meze a lesíky s dostatečným množstvím potravy a přirozeného krytu.

Potravu, která je velmi rozmanitá, vyhledává na zemi. V letních měsících převažuje potrava živočišná - hmyz, larvy, červy a dokonce i drobní hlodavci, v zimě pak rostlinná - semena, obiloviny a zelené listky bylin. Bažanti nocují, neboli hřadují na stromech.

Bažantí tok začíná v březnu, kdy se kohout ozývá kodrcáním a natřásá se kolem slepic. V dubnu pak slepice snáší do důlku krytého travou 10-15 vajec, ze kterých se po 24 dnech sezení líhnou nekrmivá kuřata.

KOROPTEV POLNÍ

Koroptev polní, naše původní a dříve nejhojnější pernatá zvěř, je u nás dnes na velmi nízkých početních stavech a je trvale chráněna. Vyhledává otevřenou nížinnou krajinu s dostatečným krytem a pestrou nabídkou potravy, kterou tvoří především hmyz, plži a semena travin.

Zimní období přečkávají koroptve v rodinném hejniku. V době toku, který začíná v předjaří, se kohoutci ozývají čířkáním a koroptve se párkují. Do lehce vystlaného hnízda na zemi slepička snáší 10-16 zelenošedých vajec bez skvrn. Vejce slepička zahřívá 24 dnů a kohoutek ji přitom neustále hlídá.

KACHNA DIVOKÁ

Kachna divoká, březňačka, patří mezi kachny plovavé a je nejrozšířenějším druhem kachny na našem území. Vyhledává stojaté i tekoucí vodní plochy s dostatkem potravy a krytých míst pro hnízdění.

Potrava kachny divoké je převážně rostlinná, ale částečně i živočišná. Živí se zemními i vodními rostlinami, semeny, hmyzem, plži a také pulci a rybím potěrem.

Tok u kachny začíná již v březnu, odtud pojmenování březňačka, a následně samice snáší do hnízda na zemi poblíž vody 8-15 vajec, na kterých sedí 22-28 dní.

LIŠKA OBECNÁ

Liška je nepočtenější psovitou šelmou, která je hojně rozšířená na celém našem území. Její potravu tvoří zejména hlodavci, ale i drobná zvěř (bažanti a zajáci) a příležitostně požírá i mršiny. Potravou mohou být i různé plody.

Při lovu drobných hlodavců, na strništi, ale zejména pod sněhem, používá liška zvláštní techniku myškování, při které prudce zaskakuje a při dopadu zaboří čenich do sněhu, aby zde lapila svou kořist.

Kaňkování, páření lišek probíhá v lednu a únoru. Mláďata se rodí po 50-53 dnech v podzemní noře, o které se starají oba rodiče. Při lovu lišek myslivci často používají psy norníky, kteří lišku vyženou z jejího podzemního úkrytu.

STOPY ZVĚŘE

Umět rozpoznávat, po myslivecku „číst“ pobytové znaky zvěře, je nezbytnou dovedností každého správného myslivce. Ze stop, které za sebou zvěř zanechává, třeba v čerstvě napadaném sněhu, na obnově anebo v blátě či v písku na břehu rybníka, lze zjistit mnoho důležitých informací.

Zkušenému stopaři stopy prozradí jakou zvěř v honitbě má, kolik jí tam je, v jakém je zdravotním stavu, kudy přechází a kde se zdržuje.

V některých stopách je zachycen doslova celý příběh. Třeba o tom, jak liška čárovala stopou zajíce, jak selata s bachyní navštívila kaliště anebo jak toulavý pes zahnal několik kusů srnčí zvěře od krmelce. Znat stopy a pobytová znamení je tedy pro myslivce velmi důležité.

SHOZY ZVĚŘE

Když budeme mít štěstí, můžeme při procházce lesem najít na zemi ležící paroh. Myslivci mu říkají shoz a bude patřit některému z druhů naší parohaté spárkaté zvěře. Paroží je podobné kosti a mají ho jen samci (pouze u sobů nosí paroží i samice). Paroží roste každý rok nové, na rozdíl od dutých rohů, které postupně dorůstají po celý život zvířete.

Když přijde ten správný čas, hormonální látky v těle se postarají o to, že pak stačí parohem někde zavazit anebo klepnout a on se sám lehce odlomí. V tom samém místě, kterému říkáme pučnice, pak začne ihned růst paroh nový. Ten je nejprve pokryt hebkou a jemnou vrstvou lýčí, které jej během růstu chrání a také vyživuje. Když je nový paroh hotový, vytvrdne a srnec či jelen ho zbaví již nepotřebného lýčí vytloukáním.

Paroží jednotlivých druhů zvěře se liší tvarem i velikostí. Liší se i podle kondice a zdravotního stavu konkrétního jedince. Na vzhledu paroží se odráží také chovatelská kvalita zvěře. Proto je paroží jedním z kritérií pro hodnocení zvěře při jejím lovu.

Paroží je váženou mysliveckou trofejí a jeho části jsou popisovány mysliveckou mluvou: pečeť, růže, lodyha s rýhováním a perlením, a z lodyhy vystupující výsady.

Srnec má na parůžku obvykle výsady tři, jelen sika čtyři a jelen lesní i více než deset. Každá výsada má také své pojmenování a podle jejich počtu pak hovoříme o vidlákovi, šesterákovi, osmerákovi, desaterákovi atd. U daňka je to trochu jiné. Daněk má lopaty, ale i u těch se používá celá řada hezkých výrazů myslivecké mluvy.

MLÁĎATA

S jarem přichází nový myslivecký rok a s ním se rodí a líhne i spousta mláďat. Příroda je plná snadno zranitelných tvorečků, kterým i přes ochranu ostražitých rodičů hrozí ve volné přírodě mnohá nebezpečí.

Myslivci dobře vědí, že právě tato část roku je pro zvěř velmi důležitá a že je nutné dbát a starat se především o její klid a ničím nerušenou pohodu. I proto byl vyhlášen měsíc červen měsícem myslivosti, kdy probíhá celá řada osvětových akcí, kampaní a poučných přednášek, které mají vysvětlit co možná nejširší veřejnosti, jak se v přírodě správně chovat, co udělat při nalezení mláďete, kudy chodit na procházky, kterým místům se naopak raději vyhnout a třeba i to,

jak správně venčit naše pejsky, abychom nikoho malého a bezbranného v naší přírodě zbytečně neplašili a neohrožovali.

HNÍZDA A DOUPATA

Určitě jste už někdy zahlédli na stromě ptáčí hnízdo. Hlavně když na podzim ze stromů a keřů opadají listy, odhalí se nám nejrůznější důmyslné stavby rozličných tvarů a velikostí, postavených z nepřeberného množství různého materiálu. Klacíky, peří, srst, suchá tráva, hlína, mech, ale i provázky a nevábně vyhlížející odpadky dokáží tyto stavitelé skvěle uplatnit k vybudování svého hnízdečka. Jiní zase vyhledávají dutiny starých stromů, jiným postačí důlek v zemi překrytý travou.

Ale nejen ptáci si budují svá hnízda. I mnozí savci jsou výbornými staviteli. Jezevci dokáží v podzemí zbudovat celé hrady, podobně jako lišky anebo králíci, kteří vyhrabávají své kolonie nor. Zajíců postačí jen prostý záleh, na zemi vyležený důlek, stejně tak jako většině druhů zvěře spárkaté, i když třeba bachyně prasete divokého staví pro svá selata z větví a suché trávy něco jako veliké hnízdo, kterému říkáme kotel. Je dobré vědět, kde kdo v přírodě přebývá.

MYSLIVECKÁ ZAŘÍZENÍ

I když myslivci o zvěř v honitbách pečují různými způsoby po celý rok, jednou z nejdůležitějších činností je její příkrmování. Mnozí lidé se chybně domnívají, že myslivci nosí zvěř seno a kaštany ke krmelci jen v zimě, až když napadne sníh a lesem prostoupí třeskutý mráz. To je však veliký omyl. Jak se říká v mysliveckém úsloví „poslední klas z pole patří do zásypu“, příkrmovat zvěř se musí již na konci léta, abychom ji včas k našim zařízením naučili přicházet a mohla se tak dobrým a kvalitním krmením přichystat na nadcházející čas zimního strádání.

Za tímto účelem myslivci po celé honitbě stavějí a rozmisťují nejrůznější příkrmovací zařízení. Krmelec pro zvěř spárkatou, menší jesle pro

zajíce, zásypy zase pro zvěř pernatou, slaniska na liz s kamennou solí.

Důležité je dbát na kvalitu předkládaného krmiva. Žádné zbytky z kuchyně, ani zkažené věci sem nepatří. Samozřejmě se také musíme o tato zařízení řádně starat a udržovat je v čistotě a v pořádku.

LOVEČTÍ PSI

Myslivecké rčení říká, že myslivec bez psa je jen půl myslivce, a je na tom skutečně kus pravdy. Pes při lovu člověka provází od pradávna a dnes si myslivost bez čtyřnohých pomocníků ani nedokážeme představit.

Psů je mnoho rozličných plemen a typů. My myslivci dělíme lovecká plemena také podle jejich praktického využití. Potom hovoříme o skupinách loveckých psů. Jednou z nich je skupina normíků, psů, kteří pracují pod zemí a patří do ní všichni jezevčíci a teriéři. Skupina barvářů se zase specializuje na dosled poraněné spárkaté zvěře, honiči pracují v leči, ve které zvěř vyhledávají a pak ji vyhání směrem ke střelcům. Slídiči nevynechají jediné místo, aby vyhnali veškerou zalehlou drobnou zvěř a ulovenou ji přinesli svému vůdci, stejně tak ulovenou zvěř nosí přinašeči a aportovat umí i všestranní ohaři, jejichž specialitou je tzv. vystavování.

Každý lovecký pes, aby mohl být myslivci používán, musí mít průkaz původu a musí získat potřebnou zkoušku z výkonu. Myslivecká kynologie je velmi rozšířená a bezpochyby potřebná součást myslivosti.

DRAVCI A SOKOLNICTVÍ

Dravci jsou nedílnou součástí zdravého ekosystému naší krajiny. V přírodě jsou nezbytným článkem potravního řetězce a jsou velmi prospěšní i člověku. Jejich potravou jsou především hlodavci, ale také hmyz, menší ptáci a drobní savci.

Dravci při lovu selektují zdravé jedince, protože slabý či poraněný je snadnější kořistí,

a proto takové vyhledávají a loví. Člověku pomáhají v příměstských oblastech řešit problém s holuby, na polích pak třeba dokáží regulovat počty hrabošů. V péči sokolníka jsou dravci cvičeni také k lovu, ale i k ochraně letišť, kde plaší ptáky, kteří představují nebezpečí při střetu s letadly, ale stejně tak mohou sokolnicky vedení dravci pomáhat na vinicích či v ovocných sadech.

Sokolnictví je velmi stará lovecká tradice, zvláštní způsob lovu a umění, které je zapsáno na seznam UNESCO, což dokládá jeho důležitost a společenský význam.

TAŽNÍ PTÁCI

Když se řekne podzim, všem se jistě hned vybaví hejna vlaštovek sedících na drátech, či špačci atakující dozrávající vinice. Ptáci se houfují před odletem do svých zimovišť. Ale nejen vlaštovky a špačci od nás na zimu odlétají. Takových ptáků je mnoho a říkáme jim, že jsou tažní.

Od konce léta až do podzimu, spolu s úbytkem jejich potravy, se tažní ptáci stahují do početných hejn a společně pak překonávají až tisíce kilometrové vzdálenosti do míst, kde přečkají období, kdy u nás vládne zima a chlad. S příchodem sluníčka se pak zase z jihu vracejí.

Hejna ptáků letí oblohou dnem i nocí. Na dlouhé cestě se orientují nejen krajinou, ale i městy, rozměrnými stavbami a v noci pak hvězdami a světlem velikých měst.

Různé druhy ptáků mají i různé taktiky a strategie, jak náročný tah zvládnout. Poznáme je podle hlasů vydávaných při letu a také podle siluety těl, ale to jen tehdy, když letí nízko nad našimi hlavami. Ve výšce je zase velmi dobře rozpoznáme podle typických tvarů a uspořádání hejna.

ZBRANĚ A STŘELIVO

Jedním z hlavních úkolů myslivce je hospodaření se zvěří. Myslivci musí lovem udržovat

stavy zvěře v takových počtech, aby nebyla přemnožená a nepřekračovala úživnost svého životního prostředí. V opačném případě, když zvěř tuto hranici převyšuje, její přirozené potravní zdroje začnou být nedostatečné, stejně tak jako prostor, ve kterém se zvěř nachází a proto je více stresována, je nucena hledat si nová stávaníště a nové zdroje potravy, což vede ke škodám na lesních i polních kulturách. Nedílnou součástí myslivosti je tedy i lov zvěře a s tím související obor loveckého střelctví.

Každý myslivec musí umět se zbrání správně a hlavně bezpečně zacházet a musí dobře znát všechny její součásti. Musí se orientovat v oblasti balistiky a také mít přehled o používaném loveckém střelivu.

MYSLIVECKÉ TROUBENÍ

Historie našeho mysliveckého troubení sahá až do konce 17. století, kdy hrabě František Antonín Špork zavedl troubení povelů při parforsních lovech. Pomocí naturálních nástrojů bez strojiva trubači troubí potřebné signály při lovu až dodnes, aby jeho účastníci věděli, kdy je lov zahájen, kdy ukončen, kdy je přestávka a kdy začíná nová leč. Troubení tak napomáhá organizaci a zvyšuje bezpečnost při společných lovech.

Troubí se také při nástupech, výřadech a při nejrůznějších slavnostních příležitostech a mysliveckých ceremoniálech, jako třeba při pasování lovce, při obřadu přijímání mezi myslivce, ale i na mysliveckých svatbách či pohřbech.

V praxi se nejčastěji používají osvědčené a tradiční typy nástrojů, jako je malá borlice, větší lesnice anebo pro koncertní účely rohy parforsního typu.

Trubač musí znát všechny základní signály, fanfáry a hlaholy, ale také jednotlivé součásti svého nástroje, aby se o něj mohl dobře starat, a samozřejmě musí znát i zvyky a tradice, které s mysliveckým troubením souvisí.